

Protokół Nr XXV/26
XXV sesji Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego
w dniu 25 maja 2026 r.

rozpoczęcie sesji godz. 11:00

zakończenie sesji godz. 17:00

W dniu 25 maja 2026 r. w sali im. Władysława Raczkiewicza w Urzędzie Marszałkowskim w Toruniu odbyła się XXV sesja Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego VII kadencji. Sesję otworzyła przewodnicząca Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego **Elżbieta Piniewska**.

Następnie przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** powitała Radnych Województwa Kujawsko-Pomorskiego (lista obecności – zał. nr 1), Prezydium Sejmiku, Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego wraz z Zarządem; dyrektorów departamentów Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu i jednostek organizacyjnych oraz wszystkich biorących udział w sesji (lista obecności – zał. nr 2).

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** poinformowała, iż w sesji bierze udział 28 radnych, co stanowi quorum, obrady sesji są prawomocne.

Następnie przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przywitała przybyłego do sali sesyjnej posła do Parlamentu Europejskiego Krzysztofa Brejzę.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** powiedziała: „Szanowni państwo, w wieku 91 lat odszedł zasłużony dla naszego regionu wybitny toruński menedżer, przedsiębiorca i działacz gospodarczy, w latach 1988–1990 wojewoda toruński Stanisław Rakowicz”.

Pamięć zmarłego uczczono minutą ciszy.

Z kolei przystąpiono do realizacji punktu dotyczącego spraw proceduralnych. Przewodnicząca sejmiku zapytała o wnioski dotyczące zmiany porządku obrad (porządek obrad – zał. nr 3). Zmian do porządku obrad nie zgłoszono.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska**, kontynuując realizację porządku obrad, przystąpiła do punktu dotyczącego przyjęcia protokołu XXIV sesji sejmiku. Uwag do protokołu nie zgłoszono. Protokół sejmik przyjął.

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji punktu porządku obrad, który przewidywał informację z pracy sejmiku województwa (zał. nr 4).

Pytań ani uwag w tym punkcie nie zgłoszono. Sejmik informację rozpatrzył.

Następnie przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, tj. informacji z pracy zarządu województwa (zał. nr 5, zał. nr 5a).

Marszałek województwa nie zgłosił chęci uzupełnienia przedłożonej informacji.

Głos zabrał przewodniczący Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwości **Marek Gralik**. Powiedział: „Panie marszałku, najprawdopodobniej od 1 stycznia przyszłego roku Urząd Statystyczny Unii Europejskiej, zwany powszechnie Eurostatem, znowelizuje nomenklaturę jednostek terytorialnych dla celów statystycznych. Znamy to jako NUTS. Jedyna zmiana dotycząca Polski dotyczy rozbitcia podregionu bydgosko-toruńskiego na poziomie NUTS 3 na dwa osobne. Zatem Bydgoszcz i Toruń zostaną rozdzielone w statystykach europejskich. Czy zdaniem pana marszałka ta zmiana definitywnie potwierdza odejście od koncepcji dwubiegunowej metropolii bydgosko-toruńskiej? I czy zatem w opracowywanej nowej strategii rozwoju województwa nadal, tak jak to jest w obecnej strategii, mogą znaleźć się zapisy mówiące o, cytuję, *aglomeracji bydgosko-toruńskiej*? I druga sprawa, bardzo ważna. Od pewnego czasu jesteśmy świadkami sporu pomiędzy marszałkiem województwa a trzema największymi i najważniejszymi uczelniami publicznymi w naszym województwie. Chociaż pan marszałek zaistniałej sytuacji sporem nie nazywa, tylko nieco eufemistycznie, znowu zacytuję, *niezrozumieniem przez te uczelnie sposobu finansowania*, to jednak istnieje moim zdaniem realny konflikt w kwestii finansowania badań naukowych i innowacji w regionie. I nie chodzi tylko o model finansowania, który przewiduje zaledwie sześćdziesięcioprocentowe dofinansowanie. Chodzi także o nieproporcjonalnie duże środki przeznaczone na Centrum Czochralskiego, używam skrótu, i to w trybie niekonkurencyjnym. Wystąpił pan marszałek z wnioskiem do Komisji Europejskiej o zmianę wysokości dofinansowania z poziomu 60% do poziomu 80% wartości projektów, czyli do maksymalnego poziomu. W mojej opinii, panie marszałku, jest to działanie pozorne, gdyż nawet gdyby Komisja Europejska to przyjęła, a co z całą pewnością może nastąpić dopiero za kilka ładnych miesięcy, to i tak będzie to dla uczelni za późno, aby mogły skorzystać z takiego dofinansowania. I konkluzja jest niestety smutna. Mając środki na finansowanie badań naukowych i innowacji w regionie, nie zostaną one wykorzystane w tej kończącej się już perspektywie, zatem nie nastąpi zakładany wzrost infrastruktury badawczej uczelni oraz komercjalizacja badań. Każde takie wystąpienie musi skończyć się pytaniem do pana marszałka, więc moje pytanie brzmi: czy pan podziela te moje wątpliwości, tę opinię, którą przed chwilą przedstawiłem? Dziękuję”.

Marszałek **Piotr Całbecki** odpowiedział: „No cóż, żyjemy w takich czasach, że raczej różne instytucje, organizacje jednoczą się, łączą potencjały po to, żeby być silniejszymi. W naszym przypadku szampany strzelają wtedy, kiedy się coś dzieje. Za to nie ma to żadnego znaczenia dla rozwoju obydwu miast oraz tej przestrzeni, którą będą zagospodarowywać zwykli mieszkańcy i Bydgoszczy, i Torunia oraz sąsiednich gmin. I sądzę, że przyszłość naszego województwa w żaden sposób nie jest zagrożoną, ponieważ nikt nie podzielił regionu, tylko statystyka. Ja wyjaśniałem wielokrotnie, dlaczego jesteśmy przeciwni wprowadzeniu tej zmiany. Zresztą, jak pan radny zauważył, i jako jedyne województwo, jedyna zmiana została

zgłoszona właśnie ze strony Bydgoszczy do Eurostatu, bo otworzyło się takie okienko transferowe. Rzeczywiście była taka możliwość, aby zgłosić zmiany do klasyfikacji europejskiej. Bydgoszcz poprosiła o to, aby była odrębnie liczona w Eurostacie jako NUTS 3. Ten wniosek został uwzględniony, poparty przez wojewodę, rząd, w związku z tym jest dzisiaj przesądzona ta decyzja również na poziomie Eurostatu i w Luksemburgu, gdzie zresztą byliśmy wspólnie, tam mieliśmy okazję porozmawiać, a ja osobiście rozmawiałem z jedną z osób pracujących w Eurostacie i potwierdziła, że te zmiany są faktem dokonany. Za to nie ma to żadnego znaczenia dla nas, bo my będziemy dodawać sobie po prostu potencjał Bydgoszczy i Torunia, jeżeli będziemy potrzebowali takiej analizy. To jest bardzo prosty rachunek, który będzie niezmienny. Za to zależało nam na tym jednak, aby utrzymać NUTS 3 jako obszar spójny pod względem funkcjonalnym, bo łatwiej promować na arenie międzynarodowej taki obszar, kiedy odnosimy się do Eurostatu, mówimy zobaczcie, mamy potencjał liczony przez Eurostat w jednej jednostce statystycznej NUTS 3 na poziomie 700 tysięcy mieszkańców, w takim potencjale badawczym, ludzkim, gospodarczym, kulturalnym itd. Ale stało się inaczej i teraz, kiedy będziemy chcieli promować kogoś, kto jest zainteresowany trochę większym potencjałem, jak 350 tysięcy na przykład Bydgoszczy jako jednego miasta, czy Torunia odrębnie 200-tysięcznego miasta, a będzie chciał realizować projekty w oparciu o 700/800-tysięczny potencjał, wówczas będziemy musieli wytłumaczyć, że są to miasta bardzo blisko siebie, proszę sobie dodać i wtedy będzie to ta suma. Niestety będziemy musieli takie zabiegi wykonywać, kiedy będziemy promować, bo są sytuacje, kiedy pozyskujemy naszych przewoźników na liniach lotniczych i tak dalej, jeden w tym przypadku NUTS to będzie za mało. Musimy pokazać potencjał całego regionu, ale szczególnie tych dwóch miast stołecznych. Co do strategii rozwoju województwa, tutaj mamy jasną sytuację, zapisaliśmy odrębnie te miasta, które wiemy przecież nie od dziś, że nie ma zgody na to, aby współpracować formalnie przynajmniej, to taka postawa jest nam znana już nie od dziś. Ale my mamy zapisaną naszą wizję województwa, gdzie ten aspekt traktujemy jako przestrzeń stołeczną, bo trudno odmówić i tutaj nikt nie będzie chyba z tym polemizował, że Bydgoszcz ma swoje funkcje stołeczne, Toruń ma swoje funkcje stołeczne i ta przestrzeń pomiędzy miastami w jakimś sensie tworzy spójną przestrzeń rozwojową, stołeczną, ale oczywiście nie ma to żadnego znaczenia dla statystycznych jakichś pomiarów działań. Da to bardziej wymiar, jak już powiedziałem, promocyjny, informacyjny. Także mamy tak, będziemy mieć dwa NUTS-y, będziemy musieli sobie dodać dwa potencjały i wtedy będziemy wiedzieli, jaki on jest łączny, ale nie ma tutaj to żadnego znaczenia. Jednak mówię, ten sukces, tak przynajmniej niektórzy politycy Bydgoszczy go określają, jest moim zdaniem bardzo smutnym sukcesem, bo on dzieli, a nie łączy.

Co do kwestii uczelni, jeżeli pan radny pozwoli, w czasie mojego wystąpienia wyjaśnię, na czym polega nie tyle obszar sporu, co rozejście się dróg współpracy z Instytutem

Czochralskiego przez uniwersytety i co dalej zamierzamy zrobić, aby wrócić jako samorząd województwa do tej współpracy, bo rzeczywiście te instytucje są bardzo ważne z punktu widzenia rozwoju nie tylko kształcenia wyższego, ale również rozwoju, implementacji nauki do biznesu. Będziemy szukać innych rozwiązań, ale tak jak pan powiedział, badania podstawowe, tutaj będziemy wnioskować do Komisji Europejskiej, żeby przywróciła nam możliwość finansowania infrastruktury badawczej w kształcie bez pomocy publicznej, to znaczy w osiemdziesięciu pięciu procentach, ale z taką możliwością wykorzystania do komercjalizacji tych badań, tych instalacji, tych urządzeń, tej infrastruktury na poziomie jedynie do dwudziestu procent czasu pracy tej instalacji. Reszta będzie musiała być wykorzystywana w trybie niekomercyjnym, nie wolno będzie wręcz prowadzić badań naukowych, które są finansowane z innych źródeł jak publiczne. Więc jest to mały krok wstecz, jeśli chodzi o cel jaki mieliśmy pierwotnie, czyli komercjalizacja, ale szanujemy zdanie i też być może brak woli współpracy z Instytutem Czochralskiego. Nikogo do niczego na siłę nikt nie jest w stanie zmusić. A to, że instytut badawczy jest nam potrzebny, o tym chyba wiemy nie od dziś, bo kiedyś o tym dyskutowaliśmy, nieraz też na tej sali, tworzymy takie miejsce, takie centrum, które ma być miejscem sieciowania i laboratoriów, instytucji wszelakich, również prywatnych w naszym regionie, zajmujących się badaniami i wdrożeniami, prowadzące również własne badania, ale tak jak już to powiedziałem, na rzecz komercjalizacji tych wyników badań. Będziemy szukać rozwiązań, to nie jest tylko problem naszego regionu, jak wiemy Polska jest dwudziesta trzecia w Europie na dwadzieścia siedem krajów jeśli chodzi o poziom innowacyjności, więc jest jeszcze nad czym pracować. Wyprzedzamy jedynie Rumunię, Bułgarię i Słowację, a wszyscy są wyżej w tym zakresie. Dziękuję”.

Przewodniczący Kluby Radnych PiS **Marek Gralik** ad vocem: „Dziękuję panie marszałku za te wyjaśnienia. W kwestii tej drugiej będę uważnie słuchał, co pan powie w trakcie swojego wystąpienia jeszcze, natomiast chciałbym, żeby postawić kropkę nad i, ja zadałem pytanie mówiące o potencjalnych zapisach czy ponowieniu zapisów mówiących o aglomeracji toruńsko-bydgoskiej. Czy pana zdaniem taki zapis po tym rozdziale może się znajdować w nowej strategii czy nie? Bo w tej obecnej się znajduje: aglomeracja bydgosko-toruńska, taki zwrot”.

Marszałek **Piotr Całbecki** odpowiedział: „Nie wiem, co będzie w nowej strategii zapisane, będziemy o tym rozmawiać. Dzisiaj nie jesteśmy w stanie przewidzieć, co będzie w nowej strategii. Aglomeracja to jest pojęcie geograficzne, mamy definicję tego pojęcia, więc trzeba się zastanowić, czy jest to adekwatne do sytuacji tych dwóch miast, w jakich się dzisiaj znajdują. To jest prawda i tylko prawda”.

Więcej pytań ani uwag do przedłożonej informacji nie zgłoszono. Sejmik informację rozpatrzył.

Następnie przystąpiono do rozpatrzenia Raportu o stanie województwa kujawsko-pomorskiego w 2025 r. i podjęcia uchwały w sprawie udzielenia wotum zaufania dla Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego – projekt przewodniczącej sejmiku – druk nr 10/26 (zał. nr 6).

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska**, w uzgodnieniu z konwentem, zaproponowała ustalenie następującego trybu prowadzenia obrad i dyskusji nad rozpatrywaniem raportu o stanie województwa:

- prawo radnego do jednej, nieograniczonej czasem wypowiedzi na temat Raportu o stanie województwa; ewentualne zabranie głosu ad vocem przez radnego,

- prawo klubu radnych do wystąpienia podsumowującego debatę.

Pytań i uwag nie zgłoszono. Sejmik ustalił procedurę.

Przystąpiono do rozpatrzenia raportu o stanie województwa kujawsko-pomorskiego w 2025 roku (zał. nr 7). Raport został pozytywnie zaopiniowany przez Komisję Polityki Regionalnej, Rozwoju Województwa i Infrastruktury oraz Komisję Rewizyjną.

Głos zabrał marszałek **Piotr Całbecki**, który zaprezentował raport o stanie województwa kujawsko-pomorskiego w 2025 roku (prezentacja - zał. nr 8). Na koniec powiedział: „Chcę podziękować za ten rok współpracy panu skarbnikowi raz jeszcze. Dziękuję bardzo za pana wielkie zaangażowanie i taką często niewdzięczną pracę, bo wiem, że bycie skarbnikiem, który pilnuje interesu finansów publicznych, niezwiększania deficytu, jest trudne. Za chwilę się to okaże, że zakończyliśmy zeszły rok nadwyżką. Zobaczymy w tym roku, ale wierzę, że i tak pomimo, że ten planowany deficyt jest dość wysoki, będzie na koniec mimo wszystko ograniczony, co nie oznacza, że nie będą zrealizowane zadania.

Chcę podziękować mojej koleżance, pani marszałek, wicemarszałkom wszystkim, pani mecenas, całemu Biuru Radców Prawnych, kancelarii pani przewodniczącej i wszystkim radnym za współpracę. Na ręce pana sekretarza i wszystkich tutaj obecnych naszych urzędników doli i niedoli, za ciężką pracę w 2025 roku, który był rokiem naprawdę dobrym jeśli chodzi o inwestycje. Przeszło 700 mln zł z budżetu zrealizowanych w wydatkach majątkowych. Znacznie poprawiła się jakość tych inwestycji, nie mamy już tyle odwołań w procedurach przetargowych. Dobrze je planujemy, to z tego wynika. Utworzone instytucje, do ich realizacji, funkcjonują poprawnie – mam tu na myśli KPIM jak i KPIR. Chcę podziękować wszystkim dyrektorom jednostek, prezesom tych jednostek za zaangażowanie i pracę na rzecz naszego województwa.

Proszę państwa o życzliwe przyjęcie tego sprawozdania i jego zaakceptowanie. Z marszałka może nie trzeba być dumnym, nawet nie należy, ale myślę, że mamy powody do tego, aby być dumnymi z naszego województwa. Dziękuję bardzo”.

Przewodnicząca sejmiku otworzyła debatę nad raportem.

Radny **Jarosław Wenderlich** powiedział: „Szanowna pani przewodnicząca, Szanowny panie marszałku, wysoki sejmiku. Po takiej długiej wypowiedzi pana marszałka postaram się skrócić swoje wystąpienie – mając na uwadze wystąpienia klubowe pana radnego Jaranowskiego, a także pana przewodniczącego Gralika – do minimum, które mimo wszystko muszę poruszyć. Ubiegły rok, bo pan marszałek wskazywał bardziej w superlatywach, co się działo w naszym województwie, mi się będzie kojarzył symbolicznie. Symbolicznie i tutaj podam taki jeden przykład – likwidacja oddziału Urzędu Dozoru Technicznego w Bydgoszczy. Czemu symbolicznie? My, jako sejmik, także przyjęliśmy stanowisko, w którym przeciwstawiliśmy się tej decyzji. Decyzji, nie ukrywam, szkodliwej dla naszego regionu. Decyzji na poziomie rządowym. Dlaczego? Bo w naszym województwie praktycznie zostały biura UDT, czyli rola Bydgoszczy, Torunia, Włocławka, gdzie są biura UDT, jest równa takim biuram, jakie są w Siedlcach, Ostrowie Wielkopolskim, Tarnowie czy Wałbrzychu. Oczywiście z całym szacunkiem dla tych miejscowości. Przy czym województwo mazowieckie ma teraz dwa oddziały Urzędu Dozoru Technicznego, co w jakimś zakresie jest kolejnym utrudnieniem dla naszych lokalnych przedsiębiorców, firm i tym podobnych.

Kolejna sprawa. Już pan przewodniczący Gralik podnosił kwestię konfliktu bydgosko-toruńskiego, w który także, trzeba przyznać, sejmik się zaangażował. My, jako radni z Bydgoszczy, w tym zakresie mieliśmy inne stanowisko co do zasady, w szczególności radni zrzeszeni w Klubie Radnych Prawa i Sprawiedliwości. Ostatecznie tutaj padało tyle argumentów, że rozdzielenie statystyczne jest niewłaściwe, a jednak Eurostat, rząd zdecydował, że było to zasadne i, co trzeba przyznać, być może ta wojenka bydgosko-toruńska nie miała sensu, nie powinna mieć miejsca.

Kolejna sprawa. Pan marszałek chwali się, po raz kolejny, że będą środki na Centrum Onkologii – 300 mln zł. Ale pamiętamy, że to przecież w lutym ubiegłego roku te środki de facto zostały odebrane, bo pierwsze informacje o tym, że środki zostają przyznane, miały miejsce w październiku 2023 roku. Potem w 2024 r. analizowano, ostatecznie w 2025 r. unieważniono. Jako sejmik podjęliśmy w tym zakresie stanowisko i te środki całe szczęście do Centrum Onkologii w Bydgoszczy trafią. Przy czym równocześnie, bo na to już sejmik nie wyraził zgody, mimo że takie stanowisko było zaproponowane, co dziwne, nie trafiły do bydgoskiego szpitala środki z Krajowego Planu Odbudowy.

Rok 2025, i nad tym też przechodzimy właściwie po cichu i nie dyskutujemy, to kwestia wręcz agonii Terminala Intermodalnego w podbydgoskim Emilianowie. Mimo że wcześniejsze stanowiska mówiły o objęciu udziałów, o wsparciu, ostatecznie temat jest praktycznie na bocznym torze. Co ciekawe, Strategia Rozwoju Kraju, która była przygotowana w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej, gdzie i pan marszałek składał wnioski, i Prezydent Bydgoszczy, i ja także składałem wnioski do tego dokumentu, Ministerstwo Funduszy odpowiedziało mi, bo wcześniej nawet w tym projekcie dokumentu nie było takich zapisów, iż

terminal Emilianowo zostaje uwzględniony w tym dokumencie. Wiem, jakie są jego dalsze losy, bo podobno pan premier nie wyraził zgody na procedowanie i najprawdopodobniej ten dokument nie zostanie przyjęty.

Samorząd województwa szczeni się tym, iż podjął działania na rzecz drogi S15. Piękna idea, o czym już mówiłem na jednym z posiedzeń sejmiku, przy czym całkowicie pominięto swego czasu promowaną przez Ministerstwo Obrony Narodowej tak zwaną drogę Via Pomerania, mającą łączyć Słupsk – Bydgoszcz – Inowrocław – Konin. Drogę jak najbardziej potrzebną, co wykazał m.in. ostatni pomiar ruchu dokonany przez Generalną Dyрекcyję Dróg Krajowych i Autostrad. Widzę taki brak swego rodzaju równowagi, bo samorząd województwa potrafi przeznaczyć nawet 50 tys. zł na konferencję dotyczącą wsparcia drogi S15, przy czym w zakresie Via Pomeranii mamy posuchę. Nie ma praktycznie tutaj dodatkowego wsparcia, a wręcz dochodzi do sytuacji, że przedstawiciele Ministerstwa Obrony Narodowej przerzucają się z parlamentarzystami odpowiedzialnością, czy to jest dobra trasa wyznaczona, czy nie. Tutaj apeluję i liczę, że także samorząd województwa, zarząd województwa analogicznie podejmie działania wspierające, bo budowa tej trasy jest w interesie nas wszystkich.

W raporcie o stanie województwa, co należy wskazać, trochę mnie to zaskoczyło, jak przeglądałem ten dokument, bo nawet na dzisiejszej sesji mamy podejmować uchwały dotyczące filii muzeum rolnictwa. Wielokrotnie, czy to na posiedzeniu Komisji Kultury i Dziedzictwa Narodowego, czy to na sesji sejmiku pytałem o tę inicjatywę. Nawet tutaj z koleżanką radną Anną Maćkowską, z kolegą radnym Radosławem Kempinkim, organizowaliśmy konferencje prasowe, proponowaliśmy lokalizację na Kujawach, w powiecie bydgoskim, także dla swego rodzaju równowagi. I z jednej strony mamy inwestycję, która ma być w Piwnicach. Dzisiaj kolejna uchwała, zakup nieruchomości w Golubiu-Dobrzyniu. Tymczasem w raporcie o stanie województwa praktycznie się o tym wątku nic nie mówi. Więc czy były podejmowane działania, bo jak pytałismy na komisjach, to wszyscy, że tak powiem, zasłaniali się brakiem informacji. A co ciekawe, na ostatnim posiedzeniu Komisji Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej i Poszanowania Energii, w którym uczestniczyłem, zapytałem, jak to jest, że taką inwestycję wraz z muzeum kolejnictwa – także taki wątek nagle zaczął się pojawiać – ma realizować spółka Regionalny Ośrodek Zrównoważonego Rozwoju. Czy to jest akurat w zakresie działania tego podmiotu? Ja tutaj mam pewne wątpliwości. Jeżeli tak, to zadeklarowano i o to też wnosili przewodniczący Czepek i pan skarbnik też, z tego co pamiętam, taką deklarację złożył, że dostaniemy te materiały odnośnie wnioskowanych środków. Nie ukrywam, ja do dzisiaj nic nie dostałem. Nie byłem obecny na ostatnim posiedzeniu Komisji z obiektywnych przyczyn, ale rozmawiałem przed chwilą z koleżankami i kolegami radnymi, którzy mówią, że także nie otrzymali takich materiałów. Więc w tym zakresie cały czas te pytania są i będziemy je zadawali.

Chciałbym zapytać też o tramwaj metropolitalny Bydgoszcz – Toruń, bo jakoś cicho było w tym temacie, a tutaj słyszymy, że taki zapis się pojawia w raporcie o stanie województwa. Chciałbym, żebyście państwo potwierdzili, odpowiedzieli, bo wskazane jest, że najważniejsza będzie realizacja normalno-torowej linii kolejowej łączącej dworzec Toruń Północny z linią 209 w Strzyżawie – tak państwo zapisaliście. Więc pytam, czy faktycznie już ten wątek związany z tramwajem metropolitalnym Bydgoszcz – Toruń praktycznie zostaje odłożony *ad calendas graecas*, czy dalej będą w tym zakresie jakiegokolwiek działania podejmowane? A jeżeli nie, to pytanie, co dalej, bo była taka koncepcja z przejęciem przez samorząd województwa mostu w Fordonie.

Analizując naszą dokumentację, czy projekt przygotowany przez sejmik, moim zdaniem trzeba także się odnosić do Raportu o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa kujawsko-pomorskiego za rok 2026, który został przygotowany i opublikowany przez Urząd Statystyczny w Bydgoszczy w miesiącu kwietniu 2026 roku. I tak nasze województwo, i tutaj powinniśmy szukać rozwiązań, o tym powinniśmy mówić, na pewno charakteryzuje się wystąpieniem problemów demograficznych i problemu starzenia się społeczeństwa, problemu ogólnego ubytku ludności, spadku jej w naszym województwie, starzenia się naszej populacji, a także co samo województwo wskazuje, spadku liczby osób z wyższym wykształceniem. I chciałbym tutaj także zapytać w tym miejscu, jakie konkretne dokumenty, programy zarząd województwa wdrożył, zamierza wdrożyć w celu zahamowania depopulacji? Jaka jest aktualna strategia demograficzna w tym zakresie? Ponadto część ośrodków kwalifikuje się, jako jakby tracące swoje funkcje społeczno-gospodarcze. Mówiliśmy też o tym na komisji, iż powinna powstać strategia dla Kujaw. Pytanie co dalej? Wiemy jaka sytuacja była zakładu – co też ma związek z dalszymi problemami wymienionymi w raporcie, czyli spadkiem produkcji sprzedanej przemysłu, spadkiem zatrudnienia, spadkiem nakładów na badania, na rozwój, wzrostem bezrobocia. Wiemy jaka jest sytuacja, i to też proponowaliśmy, by zostało podjęte. Sam apelowałem, żeby zaprosić na posiedzenie sejmiku przedstawiciela Agencji Rozwoju Przemysłu, by mógł nam przedstawić kwestię związaną właśnie z inowrocławską Inofamą, jej ratowaniem, kwestię bydgoskiego Stomilu, kwestię janikowskiej Qemetica Soda Polska, czy kwestie związane z protestem w Solino. To są te wątki już nie związane bezpośrednio z ARP, ale o tym też należałoby dyskutować.

Mówimy też o pewnym wykluczeniu transportowym, takie głosy się pojawiają, stowarzyszenia piszą do nas, do radnych, do pana marszałka. Cały czas są głosy, że trzeba rewitalizować, realizować linię Szubin – Bydgoszcz. Dziękuję bardzo”.

Marszałek **Piotr Calbecki** powiedział: „Wiele z tych rzeczy, o których mówił pan radny leży nam na sercu, przecież też podejmowaliśmy uchwały. Nie są jednak one w naszej gestii, kompetencji. A co do innych rzeczy, typu Golub-Dobrzyń odniosę się wtedy, kiedy będziemy

omawiać ten punkt. A co do demografii? GUS podaje, że w 2100 roku będzie nas 12 mln Polaków. Więc jest nad czym myśleć”.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** poinformowała, że nikt z mieszkańców nie zgłosił się do udziału w debacie.

Nastąpiły wystąpienia i opinie klubów radnych podsumowujące debatę.

Opinię Klubu Radnych Koalicji Obywatelskiej przedstawił przewodniczący klubu **Robert Malinowski**. Powiedział: „Szanowna pani przewodnicząca, szanowny panie marszałku z zarządem, szanowni państwo radni. Raport o stanie województwa kujawsko-pomorskiego w 2025 roku, niezależnie od nazwy tego dokumentu określonej w ustawie o samorządzie województwa, stanowi podsumowanie działalności zarządu województwa na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego regionu w roku ubiegłym.

Rok 2025 to trudny okres niestabilności sytuacji na arenie międzynarodowej, w którym zachodzące przemiany geopolityczne wystawiły na próbę jedność Sojuszu Północnoatlantyckiego. Co więcej, czwarty rok wojny w Ukrainie nie tylko nie przyniósł przełomu, a wręcz charakteryzował się eskalacją konfliktu. Trwała wojna w Strefie Gazy oraz miały miejsce ataki na cele wojskowe w Iranie. W 2025 r. doszło do naruszeń polskiej przestrzeni powietrznej, co wpłynęło bezpośrednio na wzrost poczucia zagrożenia militarnego. Bardzo ważnymi aspektami stały się: rozwój sektora zbrojeniowego i zastosowań *dual use* oraz budowanie odporności w dziedzinach: ochrony ludności, bezpieczeństwa, dostaw energii oraz reindustrializacji przemysłu. Zapowiedź finalizacji umowy o wolnym handlu pomiędzy Unią Europejską a MERCOSUR wywołała protesty środowisk rolniczych, obawiających się o konkurencyjność polskiego rolnictwa, ale także podnoszących niepewność jakości produktów rolnych, którym na mocy umowy ułatwia się napływ na rynki europejskie. W 2025 r. odbyły się także dwie tury wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Nastąpiła zmiana polityki w zakresie rozwoju odnawialnych źródeł energii, w tym zablokowanie liberalizacji zasad lokalizowania energetyki wiatrowej, która miałaby bezpośrednie przełożenie na jakość życia mieszkańców, ale także straty środowiskowe i niezadowolenie społeczne. Prowadzono dyskusję nad wykluczeniem komunikacyjnym w związku z postępiami w realizacji Kolei Dużych Prędkości w Polsce oraz rosnącą liczbą niskoemisyjnego taboru w transporcie publicznym. Dużego znaczenia nabrała polityka senioralna w związku z postępującym starzeniem się społeczeństwa oraz przyspieszoną depopulacją niektórych obszarów, wynikającą zarówno z ruchu naturalnego, jak i ujemnego salda migracji – zwłaszcza wśród osób młodych.

Rok 2025 to czas zintensyfikowania prac nad planami ogólnymi gmin zgodnie z reformą planowania przestrzennego, a także prac nad rewizją założeń rozwoju kraju – w 2025 r. przyjęto koncepcję Rozwoju Kraju 2050 oraz prowadzono prace nad Strategią Rozwoju Polski do 2035 roku i Krajową Strategią Rozwoju Terytorialnego. Zarząd województwa aktywnie zabiegał (poprzez udział w roboczych uzgodnieniach i konsultacjach

publicznych) o jak najbardziej optymalne ujęcie regionu w dokumentach krajowych. Niestety, projekt Strategii Rozwoju Polski do 2035 roku po konsultacjach międzyresortowych jest niekorzystny dla województwa kujawsko-pomorskiego m.in. w kontekście niesatysfakcjonującej pozycji ośrodków stołecznych w hierarchii krajowej sieci osadniczej oraz ulokowania regionu w sieciach transportowych najwyższych rang. Warto podkreślić, że w roku 2025 dokonano pierwszych istotnych ustaleń dotyczących kształtu Polityki Spójności w perspektywie 2028–2034. Wynika z nich, że rola i znaczenie regionów mogą zostać ograniczone, gdyż zmniejszona zostanie skala środków w dyspozycji samorządów wojewódzkich oraz wpływ na dysponowanie nimi.

Raport o stanie województwa kujawsko-pomorskiego w 2025 roku stanowi ósmą edycję tego rodzaju opracowania i jest piątym raportem prezentującym informacje o realizacji Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+. Główną i najważniejszą część Raportu, stanowi rozdział IV prezentujący działania zarządu województwa na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego regionu, a tym samym realizacji ustaleń Strategii rozwoju województwa, przedstawiony w ujęciu jej celów głównych. Jest ich pięć: 1. Skuteczna edukacja, 2. Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo, 3. Konkurencyjna gospodarka, 4. Dostępna przestrzeń i czyste środowisko, 5. Spójne i bezpieczne województwo.

Rozwój edukacji i poprawa jakości kształcenia mają olbrzymie znaczenie w decyzjach i działaniach podejmowanych przez samorząd województwa. W 2025 roku zarząd województwa prowadził intensywne działania na rzecz rozwoju bazy infrastrukturalnej Kujawsko-Pomorskiej Akademii Innowacji, w tym m.in. modernizację i rewitalizację np. Młyna Energii w Grudziądzu oraz prace projektowe i działania przygotowawcze na rzecz powstania centrów kultury i edukacji we Włocławku i w Inowrocławiu. Przystąpił również do prac nad uruchomieniem projektu unijnego Kujawsko-Pomorskiej Szkoły pod Żaglami.

Bardzo ważną część pracy zarządu województwa zajmuje szeroko rozumiana polityka społeczna i senioralna, w tym wsparcie rodziny, osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami. Dowodem tego jest 4,8 tys. wspartych osób w ramach projektu „Rodzina w Centrum – etap 1” oraz ponad 170 przysposobionych dzieci w wyniku pracy Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego. „Kujawsko-Pomorska Teleopieka” zabezpieczyła poprzez przekazane „bransoletki życia” zdrowie i życie ponad 3,8 tys. seniorów. W ramach projektu „Kujawsko-Pomorskiej Sieci Dziennych Domów Pomocy” zarząd województwa otworzył 9 nowych obiektów tego typu. W ramach programów profilaktyki zdrowotnej samorządu województwa skierowanych do seniorów ponad 3,1 tys. osób skorzystało z bezpośredniej edukacji zdrowotnej.

Rok 2025 to także kontynuacja naszych wielkich inwestycji w dziedzinie ochrony zdrowia – zarząd województwa prowadził rozbudowę Wojewódzkiego Szpitala

Specjalistycznego we Włocławku i Wojewódzkiego Szpitala Zdrowia Psychicznego w Świeciu, a także rozpoczął budowę ośrodka diagnostyki narządowej w Wojewódzkim Szpitalu Dziecięcym w Bydgoszczy. Pozyskał również 300 mln zł wsparcia na realizację zadania rozbudowy i modernizacji Zespołu Głównego Centrum Onkologii w Bydgoszczy w zakresie diagnostyki i leczenia. W ramach wzmocnienia potencjału uzdrowiskowego regionu samorząd województwa przejął zabytkowy basen w Ciechocinku, który poddany zostanie kompleksowej rewitalizacji.

Zarząd województwa dba o wizytówkę regionu, jako przestrzeni bogatej w ofertę instytucji kultury – aby jednak mogła ona być systematycznie rozwijana ważną jest baza infrastrukturalna, dlatego też trwały prace nad rozbudową Opery Nova w Bydgoszczy, Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu, Filharmonii Pomorskiej w Bydgoszczy, a także rewitalizacją pałacu w Nawrze, który zaadaptowany zostanie na Muzeum Ziemiaństwa im. Rodziny Sczanieckich. W trosce o dziedzictwo materialne, Zarząd Województwa objął wsparciem łącznie 152 zabytki nieruchome i ruchome z terenu województwa, udzielając 194 dotacji. Województwo prowadziło również działania przygotowawcze na rzecz organizacji Halowych Mistrzostw Świata w Lekkoatletyce Kujawy Pomorze 26.

W ramach działań na rzecz rynku pracy i gospodarki Wojewódzki Urząd Pracy wsparł ponad 7 tys. mieszkańców w podniesieniu kwalifikacji zawodowych i poprawie ich sytuacji na rynku pracy. Łącznie 110 szkół podstawowych i liceów ogólnokształcących wyposażonych zostało w nowoczesne narzędzia IT. Nasze spółki prawa handlowego – KPFR, KPFP, TARR oraz KPFPK udzieliły przedsiębiorcom ponad 300 pożyczek na kwotę 231 mln zł, 876 dotacji na ponad 11 mln zł oraz 741 poręczeń kredytowych na ponad 35 mln zł. W 2025 r. postawiliśmy nacisk na wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki – rozpoczęliśmy realizację pierwszego etapu projektu utworzenia Kujawsko-Pomorskiego Centrum Naukowo-Technologicznego im. prof. Jana Czochralskiego w Toruniu – Regionalnej Sieci Laboratoriów INNO-NET.

Zarząd województwa dbał również o rozwój i modernizację obszarów wiejskich z wykorzystaniem środków budżetowych, PROW i KPO – m.in. w 2025 r. dofinansował budowę dróg dojazdowych do gruntów rolnych o długości ponad 49 km, budowę i przebudowę 117 km sieci kanalizacyjnej oraz zrealizował niemal 700 przydomowych oczyszczalni ścieków.

Dzięki pracom prowadzonym na sieci dróg wojewódzkich zarząd województwa zmodernizował w 2025 r. ponad 100 km dróg. Województwo kontynuowało 14 zadań związanych z realizacją obwodnic, w tym prowadziło roboty budowlane związane z powstającą obwodnicą Mogilna. Zakończyliśmy także zadania związane z eliminacją miejsc niebezpiecznych na drogach wojewódzkich w 5 miejscowościach, m.in. w Golubiu-Dobrzyniu.

Transport publiczny to również bardzo ważna dziedzina, kluczowa dla zapewnienia dostępności komunikacyjnej i spójności regionu. W 2025 r. z oferty naszych kolei regionalnych

skorzystało około 8 mln pasażerów, a praca eksploatacyjna przewoźników sięgnęła 6,5 mln pociągokilometrów. Co bardzo ważne w kontekście dostępności naszych uzdrowisk dla kuracjuszy, zarząd województwa przywrócił połączenia kolejowe z Aleksandrowa Kujawskiego do Ciechocinka. Realizowaliśmy również połączenia autobusowe na 70 liniach użyteczności publicznej, jak i pozyskaliśmy ponad 91 mln zł dofinansowania ze środków KPO na unowocześnienie taboru naszej spółki KPTS S.A. – w ramach tego zadania dokonaliśmy zakupu 15 autobusów hybrydowych i 25 autobusów elektrycznych. Jak się wydaje, nigdy dotąd w historii województwa przewozy regionalne realizowane przez samorząd województwa nie były tak dobrze rozwinięte – jeśli uwzględnimy siatkę połączeń i liczbę realizowanych kursów. Dzięki dobrej współpracy nasza spółka jest operatorem linii użyteczności publicznej dla 27 jednostek samorządu terytorialnego w całym regionie, co przekłada się na 7 mln obsłużonych pasażerów i 13,1 mln zrealizowanych wozokilometrów.

Port Lotniczy Bydgoszcz S.A. odprawił niemal 440 tys. pasażerów – o 20% więcej niż w roku 2024 r. To także rekord w historii Portu.

Podjęliśmy także konsekwentne działania na rzecz rozwoju narzędzi cyfrowych wspierających zarządzanie i rozwój: zainicjowaliśmy nowe projekty informatyczne – „Kultura w zasięgu 3.0”, „Infostrada Kujaw i Pomorza 3.0” oraz „Kujawsko-Pomorskie e-Zdrowie 3.0”.

W ramach współpracy międzynarodowej realizowaliśmy 11 projektów wieloletnich z udziałem 73 partnerów z 28 państw europejskich. Marszałek województwa objął stanowisko przewodniczącego Komisji Zasobów Naturalnych Europejskiego Komitetu Regionów oraz został sprawozdawcą opinii nt. przyszłości Wspólnej Polityki Rolnej w latach 2028-2034.

Podsumowując, rok 2025 był okresem, w którym realizowano w szerokim zakresie ustalenia programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027. Znalazło to swój wyraz w znaczącym zaawansowaniu tego programu, jak też w wyraźnym postępie w realizacji projektów kluczowych Strategii Przyspieszenia 2030+. Zostało to bardzo szczegółowo scharakteryzowane w Raporcie. Znaczna liczba projektów została zrealizowana lub jest w zaawansowanej fazie realizacji. Podobnie jak w poprzednich latach, w przypadku niektórych projektów ocena stanu realizacji podana w Raporcie jest wręcz zaniżona, bowiem często istotą projektu było jego zaprojektowanie i osiągnięcie gotowości umożliwiającej wieloletnią realizację – w takiej sytuacji już rozpoczęcie realizacji (np. pierwszy nabór, pierwsza grupa beneficjentów, itp.) może i powinno być uznane za zrealizowanie projektu, bo potem ma miejsce już tylko powtarzanie standardowych działań. Znaczny stopień realizacji ustaleń Strategii Przyspieszenia 2030+ oraz nowe uwarunkowania rozwojowe, które pojawiły się już po jej przyjęciu (w tym postęp cyfryzacji i sztucznej inteligencji, wojna w Ukrainie oraz zagrożenie bezpieczeństwa i konieczność wzmocnienia wielowymiarowej odporności regionu), przesądziły o podjęciu przez zarząd województwa prac formalnych nad powstaniem nowej Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2035 roku. Podkreślić należy,

że działania na rzecz rozwoju województwa w roku 2025 prowadzone były w okresie narastających zagrożeń międzynarodowych, które w coraz większym stopniu zaczynają przekładać się na funkcjonowanie samorządów – w strukturach Urzędu Marszałkowskiego powołano Departament Bezpieczeństwa i Budowania Odporności Społecznej. Bardzo ważnym elementem pracy zarządu województwa były działania podejmowane na rzecz budowy pozycji regionu na arenie krajowej – przede wszystkim związane z aktywnością na rzecz jak najlepszego ujęcia interesów rozwojowych województwa w sporządzanych dokumentach krajowych oraz w rozpoczętej dyskusji o kształcie „nowej perspektywy 2028-2034”. Stąd też bardzo duża była aktywność zarządu województwa oraz podległej administracji, w różnego rodzaju gremiach międzyregionalnych.

Klub Koalicji Obywatelskiej będzie głosował za udzieleniem wotum zaufania Zarządowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego”.

W imieniu Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwości opinię klubu przedstawił radny **Wojciech Jaranowski**. Powiedział: „Pani przewodnicząca, panie marszałku, członkowie zarządu, szanowni goście, szanowni państwo. Raport o stanie województwa to w istocie podsumowanie działalności zarządu województwa w roku poprzednim. Tak stanowi art. 34a ustawy o samorządzie województwa. W szczególności obejmuje realizację polityk, programów, strategii, uchwał sejmiku województwa.

Raport za 2025 r. jest kolejnym tego typu opracowaniem, będącym jednocześnie raportem z bezpośredniej realizacji ustaleń Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do 2030 roku – Strategii Przyspieszenia 2030+. W raporcie o stanie województwa, w zasadniczej jego części, w rozdziale IV „Działania Zarządu Województwa na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego regionu” jest zawarta informacja o stanie realizacji Strategii Przyspieszenia 2030+, realizacji jej pięciu celów głównych, zaś w rozdziale V. informacja o realizacji projektów kluczowych.

Autorzy Raportu o stanie województwa opisując uwarunkowania społeczno-gospodarcze rozwoju regionu w roku 2025, odnoszą się najpierw do danych z końca roku 2024, który był – ich zdaniem – rokiem dobrego rozwoju, aczkolwiek niektóre wskaźniki zanotowały spadki. PKB wzrósł ze 143,1 mld zł do 153,8 mld zł, dochody własne województwa zanotowały wzrost z 731,6 mln zł do 897,9 mln zł, zwiększyła się liczba zarejestrowanych podmiotów w rejestrze REGON (z 224,5 tys. do 230,1 tys.).

W 2024 roku nastąpił jednak spadek liczby pracujących z 754,4 tys. do 749,6 tys. Bezrobocie rejestrowane wzrosło z 7,1% na 7,3%, zaś według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności realizowanego przez GUS bezrobocie w naszym województwie wzrosło z 3,8% na 4,1%. Według autorów Raportu przyczyną była gorsza koniunktura w przemyśle, ale także zmiana struktury gospodarki regionu w kierunku zmniejszania się roli

przemysłu. Nastąpił spadek produkcji sprzedanej przemysłu (z 98,6 mld zł do 91,9 mld zł), a także spadek nakładów na działalność B+R (z 1 225,7 mln zł do 1 162,1 mln zł).

Rok 2025 to dalsze pogorszenie koniunktury gospodarczej, ograniczanie produkcji lub upadek firm oraz zwolnienia grupowe pracowników z terenu naszego województwa. Według Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu grudnia 2025 r. wyniosła 7,1% i była o 2,1 punktów procentowych wyższa niż w kraju. Tak samo jak w 2024 i 2023 r., wyższą stopę bezrobocia niż w województwie kujawsko-pomorskim odnotowano w 4 województwach. W ciągu 2025 roku nastąpił spadek liczby pracujących o 5 508 osób, tj. o 0,7%.

Przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w województwie kujawsko-pomorskim w lipcu 2025 r. wyniosło 8 069,66 zł – stanowiło to 91,0 % średniego wynagrodzenia w kraju i lokowało województwo na 11. miejscu.

Jako niekorzystne uwarunkowania w rozwoju społeczno-gospodarczym województwa kujawsko-pomorskiego autorzy Raportu wskazali m.in:

- 1) zapowiedź finalizacji umowy o wolnym handlu pomiędzy Unią Europejską a MERCOSUR, ze względu na niewspółmiernie wysokie znaczenie rolnictwa w rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego, wszystkie zewnętrzne uwarunkowania jego kształtowania mają bardzo duże znaczenie dla sytuacji społeczno-gospodarczej naszego regionu,
- 2) obciążenia związane z realizacją Europejskiego Zielonego Ładu, podnoszone m.in. przez środowiska rolnicze,
- 3) starzenie się społeczeństwa, odpływ ludności młodej z terenów wiejskich, małych i średnich miast,
- 4) realizowana reforma planowania przestrzennego polegająca na zastąpieniu studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, planami ogólnymi gmin,
- 5) niektóre zapisy krajowych dokumentów strategicznych: Koncepcji Rozwoju Kraju 2050 (została przyjęta w roku 2025) oraz Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju 2035 (która w roku 2025 zmieniła nazwę na Strategia Rozwoju Polski do 2035 roku, i którą w roku 2025 doprowadzono do etapu konsultacji społecznych), a także Krajowej Strategii Rozwoju Terytorialnego (w 2025 roku rozpoczęto nad nią prace). Sposób ujęcia danego regionu w planach krajowych jest podstawowym uwarunkowaniem jego rozwoju. Do niekorzystnych uwarunkowań należy zaliczyć: ulokowanie w Strategii Rozwoju Polski obydwu stolic województwa na niesatysfakcjonującym poziomie w hierarchii krajowej sieci osadniczej oraz ulokowanie regionu w sieciach transportowych najwyższych rang. Pomimo aktywnego udziału zarządu województwa w procesie konsultacji dokumentu – nie zostały one zmienione.

Z wielkim niepokojem czytamy w Raporcie, że w roku 2025 dokonano także pierwszych istotnych przesądzeń dotyczących kształtu Polityki Spójności w perspektywie 2028-2034. Wynika z nich, że rola i znaczenie regionów zostaną ograniczone, a realne jest także

zauważalne zmniejszenie skali środków, które będą przekazywane do dyspozycji władz regionalnych. Oznaczać to będzie redefinicję polityk rozwoju, wyboru priorytetów, ale także ograniczenie rozwoju na poziomie lokalnym, w dużym stopniu stymulowanym przez środki europejskie znajdujące się dotąd w dyspozycji zarządów województw. Rok 2025 był więc okresem kontynuacji niekorzystnych trendów, stanowiących zewnętrzne uwarunkowania rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego, które były identyfikowane już w roku 2024.

Jak wspominałem wcześniej Raport o stanie województwa w 2025 r. to jednocześnie raport z bezpośredniej realizacji ustaleń Strategii Przyspieszenia 2030+. Właśnie realizacja Strategii Przyspieszenia 2030+ po pięciu latach, zwłaszcza w zakresie realizacji projektów kluczowych wygląda słabo.

Łącznie w Strategii Przyspieszenia 2030+ zidentyfikowano 134 projekty kluczowe. Na te 134 projekty kluczowe prace dotyczące 20 z nich zostały już zakończone. W 2024 r. było zakończonych 18 projektów. Oznacza to, że w roku 2025 zakończono realizację tylko 2 projektów. 46 projektów było realizowanych w ubiegłym roku. 6 projektów nie realizowano w 2025 roku, choć były już wcześniej realizowane. Nadal 21 projektów znajduje się na etapie zerowym ich realizacji. Wśród nich jest 11 projektów, a więc ponad 50%, do których samodzielnej realizacji zobligowany jest Samorząd Województwa, czyli odpowiedzialność za ten stan spoczywa całkowicie po stronie Samorządu Województwa. Są to projekty:

- „Kujawsko-Pomorski Fundusz Stypendialny”,
- „Oko na szkołę” - program bezpieczeństwa dla kujawsko-pomorskich szkół,
- „Kujawsko-Pomorska Akademia Kompetencji”,
- „Ćwiczenie ma znaczenie - aktywność fizyczna receptą na choroby cywilizacyjne”,
- powołanie Filharmonii Kujawskiej we Włocławku,
- „Kujawsko-pomorskie atrakcyjnym miejscem zamieszkania i pracy dla absolwentów szkół wyższych”,
- „Kształtowanie ładu przestrzennego w województwie”,
- Budowa turystycznych dróg rowerowych,
- „Proton Rad Med Bydgoszcz”,
- Rozwój idei biletu regionalnego „System Bilet Regionalny”,
- Projekt na rzecz integracji i współpracy wszystkich interesariuszy zainteresowanych rozwojem transportu publicznego na terenie województwa.

Zaznaczam, że to jest stan na koniec ubiegłego roku, więc może coś już się w tym roku zmieniło.

Podobnie jak w 2024 r. 27 projektów kluczowych nie wyszło z prac w fazie przygotowawczej, m.in.:

- Rodzinne Centrum Wiedzy i Rozrywki „Energia Włocławka”,

- Centrum Geologii i Laboratorium Bursztynu w Inowrocławiu, aktualna nazwa projektu to: Centrum Kultury i Edukacji „Energia Inowrocławia” w Inowrocławiu,
- „Centrum Edukacji Astronomicznej”,
- „E-zdrowie 3.0”,
- „Kultura w zasięgu 3.0”,
- „Kujawsko-Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna”,
- realizacja projektu pilotażowego z zakresu retencji dla potrzeb rolniczych i środowiskowych,
- „Artefakty przeszłości symbolem tożsamości regionalnej”,
- „Tramwaj Metropolitalny Bydgoszcz -Toruń”,
- połączenie Bydgoszczy z S5 oraz S10 (zadanie dotyczy dróg wojewódzkich zapewniających połączenie z drogami klasy S),
- połączenie Grudziądza z drogą S5 (zadanie dotyczy dróg wojewódzkich zapewniających połączenie z drogami klasy S),
- „Infostrada Kujaw i Pomorza 3.0”.

Jeśli chodzi o projekty kluczowe dotyczące budowy, rozbudowy czy modernizacji infrastruktury kolejowej, w tym przebudowy linii kolejowych w 2025 r. należy podkreślić przywrócenie po modernizacji linii kolejowych 245 i 33 połączeń: Aleksandrów Kujawski – Ciechocinek, Brodnica – Rypin. Jednakże dwa projekty kluczowe są na etapie zerowym: przebudowa linii kolejowej nr 27 oraz pakiet projektów mających na celu realizację nowej infrastruktury kolejowej na rzecz spójności województwa.

- budowa linii kolejowej Trzciniec – Port Lotniczy Bydgoszcz – Solec Kujawski dla poprawy dostępności Portu Lotniczego w Bydgoszczy. Bardzo ważna inwestycja znajduje się na etapie pierwszym, czyli prace w fazie przygotowawczej.
- podobnie na etapie pierwszym jest budowa linii kolejowej dużych prędkości w ramach „Szprychy nr 1” o przebiegu zgodnym z interesami województwa.

Jeśli chodzi o budowę dróg i mostów drogowych. Cztery projekty mające być realizowane przez administrację rządową, są na etapie zerowym:

- budowa DK 62,
- budowa DK 80,
- budowa mostu drogowego na Wiśle w rejonie Solec Kujawski – Czarnowo,
- budowa drugiego mostu na Wiśle w Fordonie/Strzyżawie,

Budowa niektórych obwodnic miejscowości na drogach krajowych i wojewódzkich jest na etapie zerowym, tj: Lipna na (DK 10), Gniewkowa, Koronowa, Nowego, Szadłowic, Strzelna, Złotnik Kujawskich.

Na etapie pierwszym, w fazie przygotowawczej, są następujące projekty:

- wpisanie DK15 do kategorii dróg ekspresowych (S15),
- budowa alternatywnej przeprawy przez Wisłę we Włocławku,

- połączenie Bydgoszczy z S5 oraz S10 (zadanie dotyczy dróg wojewódzkich zapewniających połączenie z drogami klasy S),
- połączenie Grudziądz z drogą S5 (zadanie dotyczy dróg wojewódzkich zapewniających połączenie z drogami klasy S),
- realizacja północnej obwodnicy Torunia,
- budowa obwodnic miejscowości na drogach krajowych i wojewódzkich: Brodnicy, Chełmży, Golubia-Dobrzynia, Lisewa, Łysomic, Radzyna Chełmińskiego, Rypina, Sępólna Krajeńskiego, Tucholi i Więcborka.

Na etapie pierwszym, w fazie przygotowawczej, jest także projekt: budowa Węzła Logistycznego Bydgoszcz. Realizacja jednego z najbardziej istotnych dla rozwoju naszego województwa projektów kluczowych – budowa Węzła Logistycznego Bydgoszcz wciąż pozostaje bez zmian. W zakres projektu wchodzi dwa zasadnicze elementy tj.: platforma multimodalna Bydgoszcz – Solec Kujawski oraz Terminal Intermodalny Bydgoszcz – Emilianowo. Samorząd Województwa prowadził działania lobbujące na rzecz realizacji inwestycji. W 2025 r. nie prowadzono jednak bezpośrednich działań związanych z realizacją platformy multimodalnej Bydgoszcz – Solec Kujawski.

Z analizy projektów kluczowych w roku ubiegłym i w obecnym wynika, że niektóre z nich nie będą w ogóle realizowane, a dla niektórych poszukuje się innych źródeł finansowania niż FEEdKP. Zarząd Województwa mógł dużo wcześniej podjąć decyzję o aktualizacji Strategii Przyspieszenia 2030+ i dokonać zmiany listy projektów kluczowych lub zmiany źródeł ich finansowania tak, aby projekty kluczowe, a więc, jak nazwa wskazuje, niezbędne dla rozwoju województwa były zrealizowane. Apelowalem o to z tej mównicy rok temu. Dobrze, że zapadła w końcu decyzja o przystąpieniu do prac nad nową Strategią Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Jeśli chodzi o realizację Programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021–2027 to kwota przekazanych i zatwierdzonych wniosków księgowanych wydatków (certyfikacji) do Komisji Europejskiej według stanu na 31 grudnia 2025 r. stanowi 14,81% alokacji programu, co nie jest wysokim wskaźnikiem, ale o wiele lepszym niż w roku ubiegłym. Poziom kontraktacji środków w programie Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza wzrósł o 22,3 punktu procentowego z poziomu 41,4% do 63,7%. co jest już lepszym wskaźnikiem.

Warto zwrócić uwagę na realizację Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Na politykę terytorialną w ramach Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza zagwarantowano 467 991 054 euro czyli 25,48% całej alokacji FEEdKP 2021–2027. Do podziału środków na dany instrument terytorialny przyjęto kryterium ludnościowe – zasadę per capita (podziału środków na jednego mieszkańca, który wynosi 180,27 euro). W związku z tym największymi beneficjentami środków w ramach Polityki Terytorialnej są duże miasta. W samorządach, na obszarze których zdiagnozowano negatywną sytuację gospodarczą (tzw.

obszary problemowe), kwota wsparcia z Polityki Terytorialnej WK-P przeznaczona na 1 mieszkańca jest powiększona do 225,27 euro, tj. o premię w wysokości 25% (czyli więcej o 45 euro per capita). W sumie zdiagnozowano aż 93 JST na 168 JST w województwie kujawsko-pomorskim kwalifikujące się do otrzymania dodatkowego wsparcia na łączną sumę 42 894 608 euro. Wskazuje to na nierównomierny rozwój naszego województwa. Dodatkowe wsparcie dla tych 93 gmin to dobry krok w kierunku zrównoważonego rozwoju województwa, ale jeszcze niewystarczający. Bo np. porównajmy ZIT Bydgoszczy, którego alokacja wynosi 112 669 096 euro, czy ZIT Torunia (alokacja środków 88 524 261 euro) do ZIT Włocławka – miasta określonego w Strategii WKP, jako obszaru strategicznej interwencji i miasta stagnującego (42 549 307 euro alokacji) albo np. do Innej Interwencji Terytorialnej – Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Rypina – miasto stagnujące i zagrożone trwałą marginalizacją (tylko 9 837 003 euro alokacji). Wysokość wymienionych alokacji jest już podana wraz z premią dla gmin wchodzących w skład ZIT czy IIT (OPPT). W sumie ta dodatkowa premia dla obszarów problemowych stanowi tylko ok. 10% alokacji środków na Politykę Terytorialną bez alokacji na rewitalizację, wsparcie administracyjne, czy RLKS. Uważamy, iż jest to za mało w kontekście zrównoważonego rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego. Dla osiągnięcia skuteczniejszych działań w kierunku zrównoważonego rozwoju województwa, naszym zdaniem, konieczne jest zwiększenie środków dla obszarów strategicznej interwencji (tzw. obszarów problemowych) określonych w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 i Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do 2030 roku – Strategii Przyspieszenia 2030+ w następnej perspektywie finansowej 2028-2034 i w nowej Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Postulujemy także o przywrócenie Funduszu Wsparcia dla najmniej zamożnych gmin, który był realizowany przez Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego nawet w latach, w których dochody Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego były wielokrotnie mniejsze niż obecnie.

Jeśli chodzi o regionalne dokumenty programowe Kujawsko-Pomorskiego do 2030 r.- to spośród 26 kluczowych dla realizacji Strategii dokumentów programowych 15 z nich jest obowiązujących, a w przypadku pozostałych 11: osiem jest na etapie projektowym, a trzy na etapie diagnostycznym. Co ważne, rozpoczęcie realizacji niektórych projektów kluczowych jest uzależnione właśnie od opracowania regionalnych dokumentów programowych, stąd istotne jest ich pilne opracowanie.

Niepokoją nas także przeciągające się w czasie niektóre inwestycje, które w 2025 r. nie były realizowane, m.in.: w Pałacu w Wieńcu, budowa Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego przy Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym we Włocławku, w Kujawsko-Pomorskim Teatrze Muzycznym w Toruniu, rozbudowa KPCEN we Włocławku.

Podsumowując. Raport o Stanie Województwa Kujawsko-Pomorskiego w 2025 roku jest czytelny, kolorowy, zawiera opis działań Zarządu Województwa oraz wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych, skupia się jednak wyłącznie na sukcesach. Brakuje w nim większego wskazania na pojawiające się problemy i trudności z realizacją różnych przedsięwzięć i inwestycji, bo przecież takie też miały miejsce, np. wzrost czy przekroczenia kosztów inwestycji, problemy z wykonawcami, brak osiągnięcia zakładanych rezultatów, brak efektów niektórych inwestycji, koszty opóźnień w realizacji przedsięwzięć i inwestycji.

Biorąc pod uwagę powyższe uwagi do Raportu o stanie województwa w 2025 r. Klub Prawo i Sprawiedliwość zgłasza przeciw udzieleniu wotum zaufania Zarządowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego za 2025 r.”.

W imieniu Klubu Radnych Trzecia Droga Polskie Stronnictwo Ludowe – Polska 2050 opinię klubu przedstawił wiceprzewodniczący sejmiku **Przemysław Sznajdrowski**. Powiedział: „Szanowna pani przewodnicząca, szanowny panie marszałku, koleżanki i koledzy radni, szanowni państwo. W imieniu Klubu Radnych Trzecia Droga Polskie Stronnictwo Ludowe – Polska 2050 mam zaszczyt przedstawić opinię w sprawie Raportu o stanie województwa kujawsko-pomorskiego w roku 2025.

Zgodnie z art. 34a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa, przygotowany został już po raz ósmy Raport o stanie województwa kujawsko-pomorskiego. Raport obejmuje podsumowanie działalności zarządu województwa w ubiegłym roku, z uwzględnieniem realizacji polityk, programów, strategii oraz uchwał sejmiku województwa. Raport jest sporządzony na podstawie danych z departamentów, jednostek organizacyjnych Urzędu Marszałkowskiego, uchwał sejmiku i zarządu województwa, a także na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu województwa za rok 2025. W tym miejscu trzeba wskazać, że sprawozdanie z wykonania budżetu jest dokumentem, który jest komplementarny z omawianym raportem. Dlatego sprawozdanie z wykonania budżetu i raport to różne spojrzenie na te same kwestie.

Odnotować też trzeba, że rok 2025, ten, który analizujemy, jest to pierwszy pełny rok budżetowy VII kadencji zarządu województwa.

Nie sposób analizować raportu o stanie województwa bez odniesienia jego treści do czynników wpływających na rozwój społeczno-gospodarczy naszego regionu, który kształtowany i realizowany jest w określonym kontekście społeczno-gospodarczym, wyznaczanym przez procesy o charakterze krajowym, europejskim i globalnym. Tym czynnikiem zewnętrznym, który ma wpływ na cały kraj jest między innymi trwająca nadal wojna w Ukrainie, sytuacja gospodarcza w Europie, czy sprawa bezpieczeństwa naszego kraju i wiele innych kwestii, które mimo że w znaczeniu globalnym, europejskim jak i krajowym, to mają wpływ na nasz region.

Odnosząc się do tych kwestii, nie sposób tak jak moi szanowni przedmówcy, nie wspomnieć o podejmowanych przez zarząd województwa w ubiegłym roku działaniach na rzecz budowy pozycji naszego regionu na arenie krajowej.

Kolejna kwestia to podejmowane przez pana marszałka działania w zakresie rolnictwa, działania bardzo istotne, w szczególności w Europejskim Komitecie Regionów w sprawie wspólnej polityki rolnej na lata 2028–2034.

Działania pana marszałka w tym zakresie są istotne dla rozwoju rolnictwa w województwie, a pewnie wszyscy zgodzimy się z tym, że rolnictwo i funkcja rolnictwa w naszym województwie ma nieocenione znaczenie. I doskonale też wiemy z jak wielkimi problemami dzisiaj rolnictwo się boryka.

Odnosząc się do merytoryki i składu samego raportu, można odnotować, że rozdział I zawiera wprowadzenie, rozdział II to opis realizacji strategii, programów i polityk. Główną część stanowią przedstawione procesy rozwojowe i ich efekty w odniesieniu do celów głównych Strategii Przyspieszenia 2030+. Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030.

W rozdziale III możemy zapoznać się z informacjami o pracy zarządu województwa. Jak doskonale wiemy, zgodnie z dyspozycjami zawartymi w ustawie o samorządzie województwa, zarząd województwa jako organ wykonawczy, wykonuje zadania należące do samorządu województwa. Zadania te wykonywane są przy pomocy Urzędu Marszałkowskiego, wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych jak również wojewódzkich osób prawnych.

Zakres tematów i uchwał podejmowanych przez ten organ jest bardzo duży i w części wynika z realizacji uchwał sejmiku województwa. Należy więc przyjąć, że zarząd jako organ wykonawczy realizował postanowienia uchwał sejmiku, realizował również szereg działań na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego regionu. I o tym właśnie, o podejmowanych przez zarząd działaniach na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego regionu traktuje rozdział IV raportu. Przedstawiona tam została w bardzo przystępny sposób ilość podejmowanych działań, spotkań i wydarzeń. Zakres tych działań jest ogromny. Pan marszałek je wymienił. Państwo macie również dostępny raport, nie ma sensu ich ponawiać, powtarzać, natomiast można wskazać bardzo ważne kwestie, że działania, które są wykonywane być może ktoś powie są podejmowane za wolno, może można byłoby zrobić więcej, ale na pewno można stwierdzić, że są podejmowane w sposób przemyślany, skuteczny i są wykonywane sukcesywnie.

Rozdział V raportu to podsumowanie, zaś szczegółowe informacje zobrazowane zostały w załącznikach.

Podsumowując, należy wskazać, że moglibyśmy sobie tutaj wszyscy życzyć by wielkość inwestycji i działań w naszym województwie była jeszcze większa, niemniej jednak

świadomość ograniczonych zasobów, jak również fakt, że rok 2025 jest drugim rokiem, w którym na dużą skalę realizowany jest program regionalny: Fundusze Europejskiej dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 sprawia, że część zadań uruchomionych lub wznowionych w nowej perspektywie jest nadal niezakończona, i tych wymiernych efektów nie jest może zbyt wiele. Biorąc jednak pod uwagę dotychczasowe działania, należy spodziewać się, że znacznie większa liczba wymiernych efektów pojawi się w latach następnych.

Podsumowując należy podkreślić, że działania zarządu pozwoliły na rozwój województwa, nawet jeżeli można powiedzieć, że niezbyt szybko, ale to jest oczywiście zdanie ocenne, to na pewno systematycznie kroczymy drogą rozwoju, co warto podkreślić, rozwoju zrównoważonego, w którym oprócz inwestycji są podejmowane działania na rzecz różnych grup społecznych: dzieci, osób starszych, wykluczonych, organizacji pozarządowych i wielu, wielu innych. Warto też w tym kontekście, o czym toczyła się dyskusja, której wszyscy byliśmy świadkami w tej sali, powiedzieć, że ten rozwój województwa, to jest rozwój województwa w każdej jego części, bo nasze województwo, to nie Bydgoszcz, Toruń, ale to mniejsze miejscowości i gminy, w tym ta w której mieszkam i mogę na co dzień obserwować podejmowane działania, bo województwo kujawsko-pomorskie to wiele, wiele małych miejscowości, gdzie te nasze działania widać, gdzie województwo kujawsko-pomorskie działa. I nie może być tak, że będziemy tylko rozmawiać o dwóch czy trzech miastach, ale musimy rozmawiać o całym województwie. I w mojej ocenie działania, które podejmował zarząd województwa w roku 2025 do tego właśnie zmierzały.

W tym miejscu pragnę skierować również podziękowania dla autorów raportu. Raport był przejrzysty, mimo jego obszerności w sposób dość szybki można było odnaleźć najważniejsze informacje.

Szanowni państwo, informuję, że Klub Radnych Trzeciej Drogi – Polskiego Stronnictwa Ludowego i Polski 2050 pozytywnie opiniuje Raport o stanie województwa i jest za udzieleniem wotum zaufania dla Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego”.

Marszałek **Piotr Całbecki** powiedział: „Chciałbym podziękować przedstawicielom klubów za wkład pracy w opracowanie tych opinii do naszego sprawozdania. Przyłączyć się do podziękowań panu dyrektorowi Stańczykowi, bo rzeczywiście tego nie dodałem, dziękując wszystkim, a on rzeczywiście jest głównym autorem, i jego departament, tego opracowania. Rzeczywiście jest ono obszerne, bardzo wnikliwe i szczegółowe, ponieważ dotarliśmy z informacjami o tym, co robimy właściwie na poziomie każdej gminy, miejscowości w naszym regionie. Dziękuję też tym pozytywnym opiniom na temat tego, co zrobiliśmy, jakim jesteśmy województwem, nie zgadzając się z krzywdzącymi, uważam, opiniami klubu PiS”.

Debata nad raportem o stanie województwa kujawsko-pomorskiego została zamknięta. Sejmik raport rozpatrzył.

Przystąpiono do głosowania uchwały w sprawie udzielenia wotum zaufania dla Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego; wynik głosowania: 17 głosów za, 11 przeciw, 0 wstrzymujących.

Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego bezwzględną większością głosów ustawowego składu podjął uchwałę w sprawie udzielenia wotum zaufania Zarządowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego i udzielił wotum zaufania.

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał rozpatrzenie i podjęcie uchwał:

- w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2025 rok – projekt przewodniczącej sejmiku – druk nr 11/26 (zał. nr 7);

- w sprawie absolutorium dla Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego – projekt przewodniczącej sejmiku – druk nr 12/26 (zał. nr 8).

Radni otrzymali projekty uchwał oraz następujące materiały: sprawozdanie z wykonania budżetu Województwa Kujawsko-Pomorskiego za 2025 rok; sprawozdanie finansowe Województwa Kujawsko-Pomorskiego za 2025 rok; sprawozdanie z wykonania planów finansowych wojewódzkich osób prawnych za 2025 rok; sprawozdanie o udzielonych dotacjach w 2025 roku; sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego Województwa Kujawsko-Pomorskiego za 2025 rok; opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy o przedłożonym przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2025 rok wraz z informacją o stanie mienia Województwa; informację o stanie mienia Województwa Kujawsko-Pomorskiego wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 roku; wniosek Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego w sprawie udzielenia Zarządowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego absolutorium; opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy o wniosku Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego o udzielenie absolutorium Zarządowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego za 2025 rok.

Przystąpiono do realizacji porządku obrad:

Skarbnik **Paweł Adamczyk** przedstawił prezentację (zał. nr 9) zawierającą:

- sprawozdanie z wykonania budżetu Województwa Kujawsko-Pomorskiego za 2025 wraz z informacją do sprawozdania z wykonania budżetu Województwa Kujawsko-Pomorskiego za 2025 rok,
- sprawozdanie finansowego Województwa Kujawsko-Pomorskiego za 2025 rok,
- sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego Województwa Kujawsko-Pomorskiego za 2025 rok,
- informację o stanie mienia Województwa Kujawsko-Pomorskiego wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 roku.

Następnie wiceprzewodnicząca sejmiku **Katarzyna Lubańska** odczytała uchwałę Nr 16/S/2026 Składu Orzekającego Nr 11 Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 27 kwietnia 2026 r. w sprawie opinii o przedłożonym przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2025 rok wraz z informacją o stanie mienia Województwa. Radni otrzymali ww. uchwałę (zał. nr 10).

Z kolei przewodniczący Komisji Rewizyjnej **Wojciech Jaranowski** przedstawił wniosek Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 11 maja 2026 r. w sprawie udzielenia Zarządowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego absolutorium. Wniosek o udzielenie absolutorium zarządowi województwa został przyjęty: 3 głosy za, 1 przeciw, 0 wstrzymujących. Radni otrzymali ww. wniosek (zał. nr 11).

Następnie wiceprzewodniczący sejmiku **Przemysław Sznajdrowski** odczytał uchwałę Nr 5/Kr/2026 Składu Orzekającego Nr 11 Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 19 maja 2026 r. w sprawie opinii o wniosku Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego o udzielenie absolutorium dla Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego za 2025 rok. Radni otrzymali ww. uchwałę (zał. nr 12).

Przystąpiono do dyskusji i rozpatrzenia sprawozdania finansowego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2025 rok.

Nastąpiły wystąpienia i opinie klubów radnych.

W imieniu Klubu Radnych Koalicji Obywatelskiej głos zabrał radny **Michał Czepek**, który powiedział: „Szanowna pani przewodnicząca, szanowny panie marszałku, szanowni państwo radni, za chwilę sejmik przyjmie sprawozdanie z wykonania budżetu naszego samorządu za rok 2025. Plan finansowy województwa, przyjęty głosami radnych Koalicji Obywatelskiej oraz Trzeciej Drogi, zdecydowanie nie uzyskał akceptacji radnych Prawa i Sprawiedliwości – 11 radnych opozycji głosowało wtedy przeciw.

Natomiast po wnikliwej analizie wykonania budżetu województwa oraz równie wnikliwej analizie też z oświadczenia Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwości, wygłoszonego przed głosowaniem w sprawie przyjęcia budżetu w dniu 16 grudnia 2024 roku, z całą odpowiedzialnością mogę panu marszałkowi, zarządowi województwa oraz panu skarbnikowi serdecznie pogratulować zrealizowania planu finansowego za miniony rok. Jestem przekonany, że sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2025 dziś zostanie przyjęte jednogłośnie.

Skąd ta powyższa teza? Po pierwsze deficyt. Spędzał on sen z powiek kolegów z opozycji, bo faktycznie planowaliśmy deficyt w wysokości ponad 171 mln zł, co jak skrzętnie wyliczył przewodniczący Marek Gralik, stanowiło aż 8,8% dochodów ogółem. Ostatecznie rok budżetowy zakończyliśmy nadwyżką budżetową w kwocie niemal 45 mln zł.

Po drugie: jacht. *Olbrzymi sprzeciw budzi inwestycja o nazwie Budowa jachtu morskiego dla Kujaw i Pomorza* – grzmiał z tej mównicy przewodniczący Gralik. Ostatecznie

jachtu nie kupiliśmy, za to przyjęliśmy darowiznę od firmy Unibax i przy wsparciu środków z Europejskiego Funduszu Społecznego będziemy mogli w najbliższych latach realizować szkołę pod żaglami dla młodzieży.

Po trzecie: środki za jacht. Klub radnych Prawa i Sprawiedliwości zawnioskował o przeznaczenie kwoty 5,120 mln zł na zakup nowych, hybrydowych autobusów niskopodłogowych do obsługi połączeń w województwie kujawsko-pomorskim. I cóż z tym faktem zrobił Zarząd Województwa w ciągu roku? Otóż kupiliśmy autobusy hybrydowe za kwotę niemal 10 mln zł, przy czym 70% wydatków na ten cel pozyskaliśmy z Unii Europejskiej.

Po czwarte: kolej. Znaczną część recenzji uchwalanego budżetu na rok 2025 koledzy z opozycji poświęcili przywróceniu ruchu kolejowego na kilku liniach w regionie. Remont linii kolejowej 356, czyli alternatywnej drogi z Bydgoszczy do Poznania przez Szubin, Kcynię i Gołańcz, był głównym postulatem kolejowym radnych PiS. Kolejnym - linia kolejowa 281. Szanowni Państwo, i co się stało? Oto Zarząd Województwa podpisał „Pakt Kolejowy” z Ministerstwem Infrastruktury i PKP PLK – dzięki środkom unijnym z programów rządowych kilka linii kolejowych, które albo od lat były niewykorzystywane do przewozów pasażerskich, albo w znacznie ograniczonym zakresie – będzie reaktywowanych. Z Bydgoszczy do Poznania przez Gołańcz i Wągrowiec, zgodnie z zapowiedziami, pojedziemy już w grudniu tego roku, 2026.

Po piąte wreszcie: dofinansowanie spółek wodnych w regionie. Przewodniczący Marek Gralik w grudniu 2024 roku grzmiał z tej mównicy: *Na o wiele większe środki czekają gminy z terenu województwa na wsparcie spółek wodnych.* To jest cytat z Pana Przewodniczącego. Pan przewodniczący przytoczył średnią kwotę wsparcia na spółkę wodną w sąsiednim województwie wielkopolskim, która wynosiła około 19 tys. zł, podczas gdy w naszym regionie było to 16 tys. zł. Panie przewodniczący, drogie koleżanki i koledzy z Prawa i Sprawiedliwości, otóż w 2025 roku z naszego budżetu średnia kwota wsparcia spółek wodnych wyniosła 23 342 zł. Czyli o 4 tysiące więcej niż w wielkopolskim. Jesteście Państwo usatysfakcjonowani?

Oczywiście w oświadczeniu kolegów z opozycji było jeszcze kilka innych uwag o braku uwzględnienia konkretnych inwestycji w budżecie województwa na 2025 rok, ale zdecydowanie mniej ważnych niż tych 5 pozycji, o których wspomniałem. W miarę, jak w ciągu roku zmienialiśmy budżet, uzupełniając go o kolejne inwestycje, w tym także te, o które wniosowała opozycja, wspólnie tworzyliśmy plan finansowy, który prowadził nasz region w dobrą stronę. Wspólnie – mam na myśli wszystkich radnych obecnych na tej sali. Warto dziś podkreślić, że radni Prawa i Sprawiedliwości ani razu nie zagłosowali przeciwko zmianie budżetu, a przecież plan finansowy zmienialiśmy w ciągu roku pięciokrotnie. Sprawdziłem wydruki wszystkich głosowań radnych Prawa i Sprawiedliwości:

luty – 10 głosów wstrzymujących, 0 przeciwnych,

kwiecień – 11 głosów wstrzymujących, 0 przeciwnych,

czerwiec – 10 głosów wstrzymujących, 0 przeciwnych,
wrzesień – 9 głosów wstrzymujących, 0 przeciwnych,
grudzień - 9 głosów wstrzymujących, 0 przeciwnych.

Dzięki wspólnej pracy radnych Koalicji Obywatelskiej, Trzeciej Drogi oraz Prawa i Sprawiedliwości przeprowadziliśmy województwo kujawsko-pomorskie przez 2025 rok, wydając środki budżetowe rozważnie, odpowiedzialnie i kierując się dobrem naszej regionalnej wspólnoty. Bardzo wszystkim Państwu za to serdecznie dziękuję.

Pozwólcie państwo, że teraz wprost odniosę się do wykonania budżetu za rok 2025.

Łączne dochody województwa w 2025 roku wyniosły 2 mld 61 mln zł, czyli o 128 mln zł więcej niż w 2024 roku. Dochody majątkowe zrealizowaliśmy w wysokości 253 mln zł, czyli o 37 mln zł więcej niż w 2024 roku.

Wydatki ogółem w minionym roku zrealizowaliśmy w kwocie 2 mld 16 mln zł, o 253 mln zł więcej niż w roku 2024. I najważniejsza pozycja w całym budżecie: na inwestycje wydaliśmy w 2025 roku 661 mln zł, czyli o ponad 58 mln zł więcej niż w 2024 roku. Miejcie państwo świadomość, że w minionym roku dokładnie co trzecia złotówka z budżetu województwa została przeznaczona na inwestycje. 33% wydatków majątkowych to poziom, jakiego inne samorządy mogą nam tylko pozazdrościć.

O planowanym przy uchwalaniu budżetu deficycie w wysokości 171 mln zł już wspomniałem, jednak dzięki roztropnej polityce finansowej województwa deficytu nie zrealizowaliśmy – wręcz przeciwnie – kolejny rok wypracowaliśmy nadwyżką budżetową, tym razem w wysokości niemal 45 mln zł. Kolejny rok obniżaliśmy również zadłużenie województwa – w 2025 roku o 23 mln zł, do kwoty 174,5 mln zł. To nieco ponad 9,5% dochodów bieżących województwa, czyli ultrabezpieczny poziom, pozwalający kontynuować inwestycje w kolejnych latach, nawet kosztem długu.

A teraz przejdźmy do konkretów, do liczb, bo one same się bronią.

661 mln zł – tyle przeznaczyliśmy na inwestycje w 2025 roku. Jak już wspomniałem, to co trzecia wydana z budżetu województwa złotówka.

5 – tyle nowych, hybrydowych autobusów za kwotę 9,7 mln zł trafiło do naszego województwa dzięki dotacji z KPO. Kolejne autobusy trafiły do nas już w bieżącym roku, zresztą odbieraliśmy je na poprzedniej sesji.

7 – tyle nowych elektrycznych autobusów za kwotę 21,5 mln zł trafiło do nas, również ze wsparciem z KPO.

50 km – tyle dróg wojewódzkich zmodernizowaliśmy w 2025 roku metodą nakładki bitumicznej na 15 odcinkach w całym regionie, za kwotę 102 mln zł.

62 km – tyle dróg wojewódzkich odnowiliśmy w ramach programu modernizacja dróg kluczowych Regionalnego planu transportowego województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2021-2027, na 19 drogach wojewódzkich w regionie, za kwotę 91,5 mln zł.

7,5 km – to gruntowna modernizacja DW 563 Rypin – Żuromin – Mława, za 33,5 mln zł, w tym niemal 13 mln zł pozyskane z Polskiego Ładu.

9,6 km – to długość DW 268, jaka została gruntownie zmodernizowana jako droga dojazdowa do Brzeskiej Strefy Ekonomicznej, za kwotę 28 mln zł, niemal w całości z dotacji z Polskiego Ładu.

132 – tyle kilometrów dróg zostało wyremontowanych w 2025 roku. I to jest bezsprzecznie rekord. Nigdy wcześniej takiej długości dróg nie zmodernizowaliśmy w województwie, nawet w 2024 roku, który był przecież rekordowym rokiem. Rozmawiałem z panem dyrektorem Dąbrowskim przed sesją i faktycznie doliczyłem kilka niewygasów, które przeszły na ten rok, natomiast policzyłem te inwestycje, które były sfinansowane i wydatkowane w ponad 80%, czyli zostało dosłownie malowanie znaków poziomych i oznakowanie pionowe na tych drogach. Jak państwo wiecie już koniec roku nie sprzyjał malowaniu jezdni.

68,5 ha – to powierzchnia działek, jakie zakupiliśmy w 2025 roku w Piwnicach pod Toruniem oraz w Tleniu na potrzeby planowanych: muzeum rolnictwa oraz rozwój ośrodka edukacji ekologicznej.

10,5 mln zł – tyle wydaliśmy w 2025 roku na rozbudowę Opery Nova w Bydgoszczy o IV krąg, to już koniec prac.

6,6 mln zł – tyle zainwestowaliśmy w powstający Młyn Energii w Grudziądzu.

3,5 mln zł – tyle wydaliśmy na powstające Muzeum Ziemiaństwa w Nawrze.

5,5 mln – tyle kosztowała rozbudowa Książnicy Kopernikańskiej.

12,6 mln zł – tyle przeznaczyliśmy w 2025 roku na prace konserwatorskie przy zabytkach sakralnych i świeckich; łącznie było tych inwestycji niemal 200.

57 – tyle zadań inwestycyjnych na kwotę 4 mln zł zostało sfinansowanych w ramach programu „Kujawsko-Pomorska Mała Infrastruktura Sportowa”.

4 – tyle hal sportowych zostało oddanych do użytku w 2025 roku przy szkołach gminnych dzięki wsparciu kwotą niemal 3 mln zł.

Panie marszałku, panie skarbniku, członkowie zarządu województwa – w obliczu wspomnianych wyżej inwestycji, wielkości środków pozyskanych na ich realizację, zarówno ze środków krajowych, jak i FEdKP, prowadzenia racjonalnej gospodarki finansowej i mądrego zarządzania długiem, Klub Radnych Koalicji Obywatelskiej opiniuje pozytywnie sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2025 i będzie głosował za przyjęciem sprawozdania. Dziękuję bardzo”.

W imieniu Klubu Radnych Prawo i Sprawiedliwość głos zabrał przewodniczący klubu **Marek Gralik**, który powiedział: „Szanowni państwo, bardzo dziękuję mojemu przedmówcy – bystremu obserwatorowi poczyznań Klubu Prawa i Sprawiedliwości za taką laudację; za to, że zauważył, że jesteśmy niezwykle merytoryczną, odpowiedzialną i rozsądną opozycją.

Szanowny panie marszałku wraz z zarządem, szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo radni, szanowny panie skarbniku. Sprawozdanie z wykonania budżetu województwa Kujawsko-Pomorskiego za 2025 rok, któremu towarzyszy Sprawozdanie z wykonania planów finansowych osób prawnych za 2025 rok oraz Sprawozdanie o udzielonych dotacjach w 2025 roku to dokument finansowy podsumowujący faktyczne dochody i wydatki naszego samorządu w tym właśnie roku. Pokazuje on, w jakim stopniu zrealizowano plan budżetowy, a ten, jak co roku, ulegał czterokrotnym zmianom.

I tak dochody zostały zwiększone o 128 mln zł, wydatki – o ponad 39,5 mln zł, a z planowanego deficytu budżetowego w wysokości 82,5 mln zł powstała blisko 45 milionowa nadwyżka budżetowa. To oczywiście bardzo cieszy.

Zarówno sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania Województwa Kujawsko-Pomorskiego za 2025 rok jak i opinia Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy o przedłożonym przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2025 rok wraz z informacją o stanie mienia Województwa wskazują dobitnie, że Województwo Kujawsko-Pomorskie nie ma problemu z księgowością, ale nie pokazują, że ma problem ze skutecznością działania.

O ile można pogratulować Zarządowi Województwa działań, które skutkowały zwiększonymi wpływami do budżetu, choć o 35,5 mln zł mniejszymi niż rok temu, o tyle procentowe wykonanie wydatków, mimo iż o 3% wyższe niż rok temu, nadal rozczarowuje. Te bowiem osiągnęły poziom niespełna 94 procent. Tak więc, nie wykonano wydatków na kwotę około 135 mln zł. A przecież to realizacja wydatków decyduje o ostatecznym sukcesie bądź jego braku i rzeczywistym odczuwaniu zmian przez mieszkańców.

Analizując wykonanie budżetu w poszczególnych działach, zauważamy, że tylko w jednym z nich, mianowicie w dziale 100 Górnictwo i Kopalnictwo udało się uzyskać 100% wykonanie. Ale przynajmniej, że stu procentowe wydanie zaplanowanych środków w wysokości 376 000 zł, przeznaczonych głównie na wynagrodzenia osobowe pracowników, nie może robić dużego wrażenia. We wszystkich pozostałych działach do osiągnięcia 100 procent brakowało od 0,03%, jak w przypadku działu 500 Handel i 630 Turystyka do 17,94% jak w przypadku działu 150 Przetwórstwo przemysłowe.

To co boli najbardziej i co najbardziej jest odczuwane przez mieszkańców to dalekie od ideału wykonanie wydatków na zadania inwestycyjne. Mimo obniżenia planowanych wydatków o blisko 75 mln zł, rok 2025 zakończył się ok. 91% ich wykonaniem, co oznacza, że nie zrealizowano zadań inwestycyjnych na 53 mln zł. 6 zadań jednorocznych w ogóle nie zostało wykonanych.

Szczególnie rozczarowuje bardzo niskie, bo zaledwie niecałe 29% wykonanie planowanych inwestycji jednorocznych w dziale 854 Edukacyjna Opieka Wychowawcza. Z pięciu zaplanowanych zadań wykonano tylko jedno. Podobnie jest w dziale 801 Oświata

i wychowanie, gdzie wykonano zaledwie 32% planowanych inwestycji jednorocznych, a na 11 zaplanowanych zadań nie wykonano aż pięciu.

Nadal, mimo zapewnień, nie zmodernizowano warsztatów kształcenia zawodowego w Kujawsko-Pomorskim Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Janusza Korczaka w Toruniu, wydłużając okres realizacji tego zadania o kolejny, tzn. obecny rok.

Z całą pewnością, nie można też uznać za sukces niektórych planowanych do wykonania w 2025 roku inwestycji wieloletnich. 9 zadań w ogóle nie zostało zrealizowanych. W ciągu roku budżetowego zrezygnowano całkowicie z przebudowy lub rozbudowy 4 dróg i obiektów mostowych, 4 obwodnic miast i miejscowości, jak również modernizacji dróg wojewódzkich w zakresie wyeliminowania miejsc niebezpiecznych. Nie udało się zrealizować choć w minimalnym zakresie planowanych w 2025 roku prac związanych z budową obwodnicy Tucholi, a plany dotyczące ubiegłorocznych wydatków na budowę obwodnicy Rypina wykonano w 57,43%, Więcborka w 52,43%, Brodnicy w 32,40%. W dalszym ciągu nie można korzystać z przeprawy promowej pomiędzy Solcem Kujawskim i Czarnowem, bowiem zadanie polegające na dostosowaniu tej przeprawy do stanów rzeki Wisły wykonano zaledwie w 15,79%.

Inwestycje ujęte w Programie Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027 zrealizowano w 93,5%, co samo w sobie nie powinno napawać dumą, ale realizacja ta w takiej wysokości nastąpiła tylko dlatego, że w ciągu roku zmniejszono wydatki na ten cel o ok. 16 mln zł.

Ustawa o finansach publicznych daje możliwość realizacji zadań rozpoczętych w 2025 r. a niemożliwych do zakończenia z końcem roku. Dzięki temu wydatki niewygasające z upływem 2025 r. w wysokości blisko 42 mln zł mogą być realizowane w 2026 r. To co jednak zastanawia, to rosnąca z roku na rok ich wielkość. W porównaniu z rokiem poprzednim to o prawie 6,5 mln zł, w porównaniu z 2023 – o 9 mln 220 tys. zł więcej, a z 2022 r. – to już 11,5 mln zł więcej.

Rozczarowuje realizacja dotacji celowych udzielanych z budżetu Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Wynik nieco powyżej 82% oznacza niewykorzystanie blisko 55,5 mln zł na zadania realizowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2014-2020, w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 oraz na pozostałe zadania, wśród których są i takie, gdzie w rubryce „% wykonania” widnieje 0. Takich przypadków jest 10. Są też i takie działania, których wykonanie jest co prawda większe niż 0%, ale mniejsze niż 1, 3 czy 4%. I to w sytuacji zmniejszenia w ciągu roku budżetowego pierwotnego planu dotacji celowych o 37 mln 200 tys. zł.

Realizacja planu wydatków realizowanych i nadzorowanych przez wojewódzkie jednostki organizacyjne na projekty i działania realizowane w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 oraz w ramach Regionalnego Planu

Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2014-2020, odpowiednio – 89,12% i 90,11% oznacza, że nie wykorzystano 26 mln 410 tys. zł.

Dlatego trudno uznać za sukces sytuację, w której pieniądze są zapisane w budżecie, ale nie trafiają w postaci konkretów do mieszkańców i samorządów. O satysfakcjonującej realizacji budżetu można mówić tylko wtedy, gdy to co zaplanowane, czytaj „obiecane”, zostało dotrzymane.

Konkludując, Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości zagłasuje przeciw zatwierdzeniu sprawozdania finansowego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2025 rok oraz przeciw udzieleniu absolutorium dla Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Dziękuję za uwagę”.

W imieniu Klubu Radnych Trzecia Droga Polskie Stronnictwo Ludowe – Polska 2050 głos zabrał przewodniczący klubu **Paweł Zgórzyński**, który powiedział: „Szanowna pani przewodnicząca, szanowny panie marszałku wraz z zarządem, szanowne koleżanki i koledzy radni, szanowni państwo, ja nie będę powtarzał liczb, bo już trzy albo cztery razy dzisiaj były powtarzane, ale poinformuję, że my, jako Klub Trzecia Droga Polskie Stronnictwo Ludowe – Polska 2050 zagłosujemy za przyjęciem sprawozdania i udzieleniem absolutorium dla Zarządu. Przynajmniej z trzech powodów.

Pierwszy powód to jest taki, że my, jako sejmik, w grudniu 2024 roku przyjęliśmy ten budżet. Budżet wskazany przez zarząd województwa, ale wówczas mogliśmy wносить poprawki. Przyjęliśmy to w takim kształcie, w jakim przyjęliśmy, a zarząd województwa ten budżet realizował. Drugi powód. Jest, jak widzieliśmy na jednym ze slajdów, prawie 12 tys. pracowników jednostek podległych, którzy wszyscy pracowali na to, żeby ten budżet wykonać. I trudno mi byłoby wejść na chociażby korytarz tego urzędu i spojrzeć pracownikom w oczy i powiedzieć, że nie zagłosuję za tym, co przez cały rok robili, a co my jako radni, jako sejmik uchwaliliśmy.

I trzecia rzecz, szanowni państwo, od 20 lat jestem radnym. Analizowałem budżety również samorządów gminnych czy powiatowych i nie zdarzyło się tak, żeby którykolwiek budżet był wykonany w 100%, tak jak zaplanowany. Czasami się zdarza, że w niektórych działach, w niektórych założeniach czy po stronie dochodów, czy po stronie wydatków pewne rzeczy się uda zrobić. Ale przy ponad dwóch miliardach złotych budżetu trudno zaplanować i wykonać wszystko, biorąc pod uwagę samo nawet wykonanie.

Szanowni państwo, dziś mamy maj. Wspominana tu wielokrotnie droga nr 563, po której codziennie się poruszam, miała być oddana bodajże końcówka lutego, początek marca tego roku. I czujność zarządu dróg, pana dyrektora i jego służb sprawiły, że ta droga do dzisiaj nie jest oddana. Nie dlatego, że wykonawca nie wykonał. Wykonał, ale wykonał to wadliwie. I dziś ta droga jest poprawiana. I dobrze, że jest pilnowane, że to, co będziemy odbierali za moment, będzie służyło nam na lata, a nie zrobione byle jak, po to, żeby tylko pokazać, że jest

zrobione. I będąc przy tej drodze, jedna uwaga panie marszałku. Prośba o informację, bo mieszkańcy pytają mi się, czemu ta droga, która niedawno była remontowana, przez dwa lata męczyliśmy się, jeździliśmy, były mijanki, był ruch wahadłowy i już jest z powrotem remontowana. Nie było tej informacji, że to jest wina wykonawcy, że Zarząd Dróg Wojewódzkich pilnuje tego, żeby było to dobrze zrobione. Tego jednego zabrakło. Szanowni państwo, tak jak powiedziałem, my jako klub będziemy głosowali za udzieleniem absolutorium zarządowi. Dziękuję bardzo”.

Następnie nastąpiła część poświęcona indywidualnym głosom radnych. Nikt z radnych nie zgłosił chęci zabrania głosu.

Z kolei nastąpiła podsumowująca wypowiedź marszałka województwa Piotra Całbeckiego.

Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego **Piotr Całbecki** powiedział: „Szanowna pani przewodnicząca, panie, panowie radni, wszyscy goście, chciałbym podziękować za piękne wystąpienie mojego kolegi klubowego Michała Czepka, który w istocie zbudował nową koalicję rządzącą na tej sali. ponieważ tak było, taka jest historia tego budżetu. Celnie przytaczane cytaty i decyzje, które tu podejmowaliśmy, odzwierciedlają charakter dyskusji na tej sali. Wiemy, że krążące tutaj przed dzisiejszą sesją osoby, politycy, posłowie nie bez powodu właśnie dzisiaj się tutaj zjawili, aby pilnować reżimu dyscypliny partyjnej. Rozumiem opozycję, że tak musi głosować i mówić, ale Szanowni Państwo, dziękuję za ten rok przede wszystkim tej pracy, bo to nie jest łatwo zarządzać tak dużym województwem, zarządzać tak wieloma obszarami i za kulturę dyskusji, dialogu na tej sali chcę wszystkim podziękować. Ale w sposób szczególny, jeszcze raz to chcę podkreślić, tym radnym, którzy biorą odpowiedzialność za decyzje, które tutaj ostatecznie podejmujemy. Moim kolegom z klubu Trzecia Droga, Platformy Obywatelskiej, Koalicji Obywatelskiej w sposób szczególny, ponieważ rzeczywiście żyjemy w czasach, kiedy informacja wyprzedza nawet myśli. Musimy reagować czasami na rzeczy, które nas zaskakują. Wydawałby się, jest to niemożliwe, a jednak pojawiają się w obiegu publicznym, informacji publicznej. Internet, szybkość przekazu, fake newsy zalewają nas codziennie negatywnymi informacjami i nakładają się one na te dobre. Bo rzeczywiście, tak jak z tą drogą, którą musieliśmy wyegzekwować od naszych wykonawców w ramach reperacji, w ramach kontraktu może wzbudzić jakieś podejrzenie, że nie wiemy, co robimy. Wiemy, co robimy. Właśnie poprawiamy je w ramach dobrze przygotowanej umowy, na podstawie której byliśmy w stanie wyegzekwować od wykonawcy w ramach naprawy gwarancyjnej to, co zostało źle zrobione.

Szanowni państwo, to był rok, jeśli chodzi o budżet rekordowy, ponieważ przekroczyliśmy 2 mld zł. To jest budżet, w którym, było to już powiedziane, w sumie wszystkich wydatków majątkowych mieliśmy 35%, bo przecież do inwestycji należy dołączyć jeszcze i remonty. Niektóre wydatki drogowe, o których mówił Pan radny Czepek, to właśnie

remonty, wymiana nakładki nie powinna być traktowana, nie może być traktowana jako inwestycja i nie powinna, ale traktujemy to zadanie jako znaczący sposób poprawiający jakość dróg, i jako wydatek majątkowy.

Owszem, niektóre rzeczy musieliśmy przesunąć, odwlec w czasie, najczęściej na skutek perturbacji przetargowych, również warunków atmosferycznych, ale głównie perturbacji przetargowych. Nie zawsze mamy wpływ na to, jak zachowują się oferenci, jak będą wyglądały odwołania do KIO i tak dalej. Za to ten rok, to było tu wypowiedziane już wielokrotnie, to był rok ogromnego przyspieszenia, to złe słowo, wdrażania ogromnego tortu unijnego, którym dysponowaliśmy, który pozyskaliśmy w ramach KPO. Przecież te inwestycje naprawdę są imponujące i środki, które przeznaczaliśmy nie tylko w naszym budżecie, chociaż ta dyskusja teraz dotyczy tylko tego budżetu, ale jeszcze raz przypomnę, my odpowiadamy za wdrażanie ogromnego programu operacyjnego, który jest naszym podstawowym narzędziem realizacji celów rozwojowych w województwie kujawsko-pomorskim. Innych nie posiadamy.

Chciałbym, szanowni państwo, aby ten rok mógł się powtórzyć. Ten 2026, który teraz realizujemy i myślę, że jesteśmy w stanie tego wspólnie dokonać. Szanowni państwo, zmniejszony deficyt, zwiększone wydatki, czegoż by można chcieć więcej. Ja jestem pszczelarzem i wiem, jak zaplanować rok, ale nie wszystko od nas zależy. Zależy od pogody, od tego czy taka czy inna choroba się nie pojawi nagle w naszej pasiece, od wielu czynników, jakie będą ostatecznie zbiory. Mam dziś jednak wrażenie, że zaprojektowaliśmy dobrze ten okres realizacji naszego budżetu, że mieliśmy ambitne cele i takie mam czasami wrażenie, że niektórzy uważają, że tego miodu zbyt dużo zebraliśmy. Jest za ciężko teraz go udźwignąć. Szanowni Państwo, należy się cieszyć rokiem 2025 jako dobrym.

Owszem, obyśmy wytrwali w dyscyplinie finansów, z jednej strony umiejętności pozyskiwania zewnętrznych środków, wykorzystania szans, jakie mamy dzisiaj w ramach naszego nowego programu Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza i kontynuowali dobrą pasę inwestycyjną i w wydatkach bieżących. Liczę na to, że ten budżet zarówno dla nas, jak i realizacja naszych szerokich programów, państwo widzieliście te listy wszystkich samorządów, które uczestniczą, partycypują w jakiś sposób i korzystają z naszych decyzji, jest dostrzegany w terenie. Jest dostrzegany przez mieszkańców regionu i może rzeczywiście, nie chodzi o chwalenie, ale docieranie w nowoczesny sposób z informacją do mieszkańców, co tak naprawdę robimy w ich imieniu, jest jakimś wyzwaniem, które powinniśmy podjąć w większym zakresie i bardziej skutecznie.

Dziękuję raz jeszcze panu skarbnikowi, wszystkim służbom finansowym naszego Urzędu. Dziękuję mojemu zarządowi za współpracę, zaufanie, że potrafimy dzielić nasze obowiązki i odpowiedzialność za decyzje, które podejmujemy. W każdej dziedzinie, które prowadzicie uzyskaliśmy znaczące sukcesy, naprawdę.

Infrastruktura drogowa, transport, sport, wielkie rzeczy się działy w sporcie, zdrowie, również rozwój gospodarczy, te tysiące dotacji gdzieś na końcu wydawanych pieniędzy, funduszy unijnych, w formach pożyczek i tak dalej, to wszystko pracuje na rzecz województwa. Nie byłoby PKB, nie byłoby PIT-ów, CIT-ów, gdyby nie jakiś udział i nasze zaangażowanie. W rolnictwie staramy się, chociażby na meliorację i tak dalej, zwiększać pomoc, nie mówiąc o inwestowaniu w innych miejscach w rzecz rozwoju obszarów wiejskich.

Dziękuję moim współpracownikom, dyrektorom. Dobrze, że tutaj jesteście, przysłuchujecie się tej dyskusji, ponieważ trzeba wiedzieć, jaka jest wola polityczna, to jest złe słowo, ale wola mieszkańców tego województwa i dlaczego takie, a nie inne decyzje tutaj podejmujemy. Czasami dyrektorzy się denerwują, że coś znów wymyślamy, zmieniamy i tak dalej, ale na tym polega nasza praca, że musimy reagować na oczekiwania mieszkańców i wychodzić im naprzeciw.

Pani przewodnicząca, chcę państwu jako radnym przede wszystkim raz jeszcze za ten rok pracy podziękować z zaufaniem i liczę na dobrą, dalszą, owocną współpracę dla nas wszystkich. Dziękuję bardzo”.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** zamknęła dyskusję nad rozpatrzeniem sprawozdania finansowego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2025 rok.

Przystąpiono do głosowania jawnego imiennego:

- uchwały w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2025 rok – projekt przewodniczącej sejmiku – druk nr 11/26; wynik głosowania: 17 głosów za, 11 przeciw, 0 wstrzymujących, z uzupełnionym zapisem § 1. o wyraz: „zatwierdza się”. Sejmik podjął uchwałę. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia,

- uchwały w sprawie absolutorium dla Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego – projekt przewodniczącej sejmiku – druk nr 12/26; wynik głosowania: 17 głosów za, 11 przeciw, 0 wstrzymujących, z uzupełnionym zapisem § 1. o wyraz „udziela się”; uchwała została podjęta bezwzględną większością głosów ustawowego składu sejmiku i wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Kolejnym punktem porządku obrad było sprawozdanie z realizacji rocznego i wieloletniego programu współpracy Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z organizacjami pozarządowymi za rok 2025 (zał. 13 i 14). Radni otrzymali sprawozdania. Sprawozdania były przedmiotem obrad Komisji Pracy, Pomocy Społecznej i Bezpieczeństwa. Przewodnicząca sejmiku zaproponowała rozpatrzenie sprawozdań bez prezentowania.

Pytań ani uwag do przedłożonego materiału nie zgłoszono.

Sejmik sprawozdania rozpatrzył.

Z kolei głos zabrał radca prawny sejmiku **Aleksandra Gatyńska**, która poinformowała, że w Dzienniku Ustaw pod pozycją 635 została opublikowana zmiana ustawy o finansach publicznych. W związku z tym we wszystkich uchwałach, w których w podstawie prawnej przywołana jest ustawa o finansach publicznych, zostanie ten publikator uzupełniony.

Następnie przystąpiono do:

- rozpatrzenia i podjęcia uchwały w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2026-2047 – projekt zarządu województwa – druk nr 32/26 (zał. nr 15);

- rozpatrzenia i podjęcia uchwały w sprawie zmiany budżetu województwa na rok 2026 – projekt zarządu województwa – druk nr 33/26 (zał. nr 16).

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** zaproponowała łączną nad nimi dyskusję. Poinformowała, że Komisja Budżetu i Finansów pozytywnie zaopiniowała ww. projekty uchwał.

Skarbnik województwa **Paweł Adamczyk** przedstawił uzasadnienie ww. projektów uchwał. Powiedział: „Pani przewodnicząca, szanowni państwo radni, jeżeli chodzi o zmianę budżetu w zakresie dochodów i wydatków – po stronie dochodowej zwiększamy dochody o 26,5 mln zł. Najważniejsze zmiany w zakresie dochodów własnych 3,3 mln zł i środki na finansowanie projektów unijnych o 23,2 mln zł. Jeżeli chodzi o stronę wydatkową, zwiększamy wydatki o 50,6 mln zł. Najważniejsze zmiany dotyczą w pozostałych zadaniach 2,7 mln zł, w inwestycjach wieloletnich 9,1 mln zł. Zmiana w zakresie inwestycji jednorocznych i wieloletnich wynika z przekształcenia programu rozwoju bazy sportowej, która jest współfinansowana z Ministerstwa Sportu, jako zadanie wieloletnie. W ubiegłym roku było tylko wykorzystane 400 tys. zł z kwoty 10 mln zł. Po to, żeby móc w kolejnych miesiącach bez kłopotu przyjmować kolejne uchwały przy kolejnych rozstrzygnięciach z ministerstwa, to zadanie będzie zapisane jako zadanie wieloletnie na lata 2025-2027. W zakresie inwestycji jednorocznych zwiększenie o 14,8 mln zł z tego: na modernizację dróg zwiększamy o 20 mln zł, natomiast zmniejszamy – przekwalifikujemy 10 mln zł na inwestycje wieloletnie. Jeżeli chodzi o projekty unijne, zwiększenie o 23,6 mln zł. W wyniku tych zmian dokonujemy zwiększenia deficytu do poziomu 447 mln zł i tę różnicę w zakresie zwiększenia deficytu finansujemy nadwyżką wypracowaną z roku poprzedniego. Kolejne zmiany w zakresie realizacji budżetu będą na sesji czerwcowej i wtedy również przedstawimy państwu aktualizację w zakresie prognozy długu i ewentualnie realizacji zadań inwestycyjnych po weryfikacji tego bieżącego zaangażowania”.

Pytań ani uwag nie zgłoszono. Dyskusja nad projektami uchwał została zamknięta.

Przystąpiono do głosowania:

– uchwały w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2026-2047 – projekt zarządu województwa – druk nr 32/26; wynik

głosowania: 14 głosów za, 1 przeciw, 9 wstrzymujących (radna Anna Maćkowska zgłosiła, aby głos jej został odnotowany został jako „wstrzymujący”, nie zaś „przeciw”);

– uchwały w sprawie zmiany budżetu województwa na rok 2026 – projekt zarządu województwa – druk nr 33/26; wynik głosowania: 15 głosów za, 0 przeciw, 11 wstrzymujących. Sejmik podjął ww. uchwały.

Następnie przystąpiono do rozpatrzenia i podjęcia uchwał, do których radni nie zgłosili pytań ani uwag:

- w sprawie udzielenia pomocy finansowej Miastu Bydgoszcz – projekt zarządu województwa – druk nr 19/26 (zał. nr 17); Komisja Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Komisja Budżetu i Finansów pozytywnie zaopiniowały projekt uchwały; wynik głosowania: 27 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik podjął ww. uchwałę;

- w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Miejskiej Aleksandrów Kujawski – projekt Zarządu Województwa – druk nr 30/26 (zał. nr 18); Komisja Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Komisja Budżetu i Finansów pozytywnie zaopiniowały projekt uchwały; wynik głosowania: 27 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik podjął ww. uchwałę;

- w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Skrwilno – projekt zarządu województwa – druk nr 26/26 (zał. nr 19); Komisja Sportu i Turystyki oraz Komisja Budżetu i Finansów pozytywnie go zaopiniowały; wynik głosowania: 27 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik podjął ww. uchwałę;

- w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego na dofinansowanie zadań inwestycyjnych realizowanych w ramach „Kujawsko-Pomorskiej Małej Infrastruktury Sportowej – Edycja 2026” – projekt zarządu województwa – druk nr 28/26 (zał. nr 20); Komisja Sportu i Turystyki oraz Komisja Budżetu i Finansów pozytywnie go zaopiniowały; wynik głosowania: 27 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik podjął ww. uchwałę.

Radny **Michał Czepek** podziękował zarządowi województwa za kontynuację tego projektu, a panu skarbnikowi za to, że zawsze otwiera serce na samorządy lokalne.

Kolejnym punktem porządku obrad było rozpatrzenie podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na kupno nieruchomości położonej w Golubiu-Dobrzyniu przy ulicy PTTK – projekt zarządu województwa – druk 20/26 (zał. nr 21); Komisję Budżetu i Finansów pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały.

Przewodniczący Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwości **Marek Gralik** powiedział: „Szanowni państwo, panie marszałku, trudno mi będzie, a być może nie będę jedyną osobą na tej sali, która nie będzie w stanie poprzeć tej uchwały, bo to by oznaczało, że wyrażam zgodę na to, by 2 mln 424 tys. zł przeznaczyć na zakup działki około 8 tys. m² od Powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego po to, żeby utworzyć tam filię muzeum rolnictwa. Gdybyż to muzeum rolnictwa istniało, to może jeszcze bym wyraził zgodę. Muzeum rolnictwa ma być dopiero

tworzone. Jest bardzo ogólna koncepcja, jak to muzeum ma funkcjonować. Nie znamy żadnych planów, nie wiemy, jak ono będzie wyglądać. Wiemy ogólnie, komu, czemu ma służyć, ale, panie marszałku, to już po raz drugi, kiedy wydajemy publiczne pieniądze, chyba troszeczkę niezbyt roztropnie. Poprzednio to było prawie 6,6 mln zł na zakupienie 64 hektarów od Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. To był świetny interes dla Uniwersytetu, ja się z tym zgadzam. Natomiast gorzej z tym interesem naszym, publicznym. Muzeum można było utworzyć taniej, szybciej, w innym miejscu. Może bardziej w miejscu, które się kojarzy z rolnictwem. Jak będziemy tak dalej pieniędzmi publicznymi szafować i roztrwaniać je, zamiast chociażby przeznaczyć na projekty, które by miały wspierać rolnictwo w naszym województwie, i na dodatek, gdyby wszystkie zapisy z Zielonego Ładu miały funkcjonować w naszym kraju, mam nadzieję, że nie, i gdyby wszystkie zapisy umowy z krajami MERCOSUR miały obowiązywać w naszym kraju, a mam nadzieję, że nie, to wówczas faktycznie za kilka, kilkanaście lat z tego naszego rolnictwa by powstało takie właśnie muzeum rolnictwa, w którym byśmy wspominali, jak to kiedyś na Kujawach było dobrze. Wydaje mi się, że jeżeli w ogóle pan marszałek ma zamiar tworzenia filii, poczekajmy, aż muzeum powstanie. Zobaczmy, czy będzie w ogóle potrzeba tworzenia filii, a nie kiedy nadarzy się jakaś okazja, od razu chwytny się tego i wydajemy, przynajmniej jest taki zamiar wydania, ponad 2,4 mln zł. Panie marszałku, w jaki sposób pan mnie przekona, że bym głosował za, a przynajmniej się wstrzymał?”

Radny **Jarosław Wenderlich** powiedział: „Ja już w kwestii raportu o stanie województwa zabrałem głos, wskazując właśnie na kwestię i to muzeum rolnictwa w Piwnicach, ale także jego filii w Golubiu-Dobrzyniu, gdzie, dochodziły sygnały, że trwają rozmowy z władzami powiatu. Wielokrotnie na posiedzeniach Komisji Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a także przecież na ostatniej sesji sejmiku, na której akurat pan marszałek nie był obecny pytałem, czy faktem jest, iż te inwestycje, czy to w zakresie muzeum rolnictwa, czy to w zakresie muzeum kolejnictwa, choć pan marszałek Ostrowski stwierdził, że to nie będzie muzeum kolejnictwa, tylko Izba Tradycji i Kolejnictwa, będą realizowane przez Regionalny Ośrodek Zrównoważonego Rozwoju. Jeżeli tak, no to pytanie, czemu akurat ta spółka ma to realizować. Kolejna kwestia, bo na posiedzeniach Komisji Kultury i Dziedzictwa Narodowego wielokrotnie te pytania o muzeum rolnictwa padały, a odpowiedź zawsze była zdawkowa albo lakoniczna, a teraz już mamy dokonać zakupu nieruchomości na filię. Też dochodziły do nas głosy, że m.in. po apelach samorządowców z zachodniej części województwa kujawsko-pomorskiego była wizyta delegacji w powiecie bydgoskim. Wskazywaliśmy pewne propozycje, czy to w Mochelku, a i też Karolewo było rozważane. W tym temacie jakoś dziwnym trafem zapanowała cisza i pytanie, dlaczego”.

Radny **Michał Czepek** powiedział: „Panie marszałku, chciałem bardzo serdecznie podziękować, że oto powiat golubsko-dobrzyński będzie miał w przyszłości pierwszą instytucję marszałkowską. Nawet, jeżeli to będzie realizowała marszałkowska spółka, to nawet to, że

będzie taka pierwsza instytucja, właściwie druga, bo jest jeszcze Szafarnia, przepraszam. Natomiast bardzo się cieszę też, że robi to spółka, bo będziemy mieli jak w Media Expert – *taniej o VAT*, jak będziemy realizowali inwestycje jakkolwiek. A po trzecie, bardzo jest istotne, jeżeli mamy grupę pasjonatów, którzy wszystkie swoje środki własne, prywatne przeznaczają w remont zabytkowego sprzętu rolniczego; jeżeli chcą to robić nadal i możemy im pomóc w tym, a jednocześnie skorzystać, bo będą to eksponaty naszego muzeum, to róbmy, póki ci ludzie mają ochotę, pieniądze i jeszcze póki żyją. Natomiast radnemu Jarosławowi Wenderlichowi przypomnę tylko, że jeżeli chodzi o wieś i o rolnictwo, to macie Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie w powiecie nakielskim”.

Członek zarządu **Dariusz Kurzawa** powiedział: „Szanowna pani przewodnicząca, szanowne koleżanki, koledzy radni. Ja tylko tak odnośnie wypowiedzi radnego Marka Gralika. Otóż jeżeli chodzi o Zielony Ład, to tylko pragnę przypomnieć pewne fakty. Otóż w grudniu 2019 roku na szczycie Rady Europejskiej Zielony Ład zaakceptował premier Mateusz Morawiecki z PiS-u. Następnie w 2020 roku zrezygnował z drugiego weta i zaakceptował podniesienie limitu emisji do 55% w 2030 roku. Na koniec pan prezes Jarosław Kaczyński wypowiadając się o Zielonym Ładzie, powiedział tak, że to plan, w którym warto uczestniczyć nawet za pewną cenę. Jak rozumiem tą ceną była przyszłość polskiego rolnictwa, tak? Bo chyba to w tym kierunku szło. Natomiast rzeczywiście tutaj wspierając głosy kolegów, szczególnie radnego Michała Czepka, rzeczywiście RETRO-Traktor, bo o nim tutaj rozmawiamy, bo szczególnie to on będzie beneficjentem tego muzeum, jest to sprawa, o której tutaj też rozmawialiśmy w zarządzie i trwa on od już ładnych kilku lat. W ten sposób finalizujemy to dzieło, które trzeba już zakończyć, trzeba znaleźć miejsce dla RETRO-Traktora i trzeba go odpowiednio też wyeksponować. Myślę, że choćby to ostatnie zdanie zachęci radnego Marka Gralika do tego, żeby zagłosować właśnie za tym projektem”.

Wiceprzewodniczący sejmiku **Józef Ramlau** powiedział: „Ja chciałem zadać pytanie, czy został przygotowany jakiś operat, który wyceniał ten grunt, ponieważ z prostego działania wynika, że za metr kwadratowy ponad 300 zł bylibyśmy w stanie zapłacić za tę nieruchomość. Nie wiem, bo ulica PTTK jest ulicą dosyć długą i przy zamku, to raczej peryferyjna lokalizacja, więc cena wydaje się być wysoka, chociaż zapewne będzie to pewnego rodzaju subwencja dla samorządu powiatowego, że tak wysoka cena. Czy już są jakieś formalne wyceny przez rzeczoznawców poczynione?”.

Marszałek **Piotr Całbecki** odpowiedział: „Szanowni państwo. Zaczniemy od Zamku w Golubiu-Dobrzyniu, bo mówimy o kompleksie zamku, który nasz świętej pamięci znamienity kolega radny Zygmunt Kwiatkowski własnymi rękoma odbudował. Nie byłoby tego miejsca, gdyby nie jego upór w latach 70., w czasie komuny, gdzie wszystko było źle, to trochę tak jak z tym basenami teraz w Ciechocinku, gdyby nie ta postawa. I jest zamek, mamy Białą Damę, mamy całą historię, piękne rzeczy się tam dzieją, dzięki PTTK. Ale jak to bywało ongiś, nie

wszystko było zorganizowane, zaplanowane jak należy i tam się mieści, przy alei dojazdowej do zamku, po prawej stronie siedziba Powiatowego Zarządu Dróg. Nie tylko budynki, sprzęt, ale miejsce składowania gruzu, kamieni, destruktywów różnych, krótko mówiąc bałagan. Wjeżdżając do zamku, po prawej stronie, mamy taki oto trochę kontrastowy krajobraz. Taki musi gdzieś być, bo gdzieś trzeba trzymać tego typu rzeczy. W związku z tym, że mówimy o rewitalizacji tego miejsca, przywróceniu, wzmocnieniu endogenicznej cechy, jaką jest bezwzględnie dla Golubia to miejsce, wizytówka województwa – powiedzmy szczerze, to nie jest miejsce anonimowe dla województwa, jest to miejsce pierwszoplanowe. Turnieje rycerskie, masa odwiedzających i tak dalej. Przecież zresztą inwestowaliśmy niemałe pieniądze, przekazując na rewitalizację, budowę tej części hotelowej na Zamku Golubskim. To wszystko działa. Teraz organizowane są tam masy różnych rzeczy, eventów. Ostatnio nawet bal strażaka. Więc mówimy o rewitalizacji i wzmocnieniu tej funkcji. Jeden parking, jedna obsługa. Mamy gotową infrastrukturę, przyzwyczajenie, nie musimy niczego promować.

Druga kwestia. Poprawimy w ten sposób funkcjonalność, działalność Powiatowego Zarządu Dróg. Oczywiście to nie jest nasze zadanie, ale my współpracujemy, kiedy trzeba coś założyć na nasze drogi wojewódzkie, też korzystamy z takich baz. Pomimo tego, że nie są nasze, użyczają nam, pomagają. Tak, wycena jest zrobiona, jest to wycena odtworzeniowa, fachowcy na tym się znają, ile to kosztuje, to jest ich operat i musimy tyle zapłacić, bo tyle to jest warte.

Jeśli chodzi o kwestię tego, co tam się będzie działo. Szanowni państwo, nowoczesne muzea to nie są molochy, które buduje się w jednym kompleksie budynków. Nowoczesne muzea buduje się w ten sposób, że jeśli tylko jest to możliwe, zbiory eksponuje się w miejscu, które jest *in situ*. Ma historię, ma kulturę, ma opowieść głębszą niż tylko zebranie eksponatów, tak jak widzimy w Luwrze zbiory starożytnego Egiptu. Może i fajnie się je tam ogląda, ale nie mają one nic wspólnego akurat z kulturą Francji z tamtych czasów. Ale jest, bo tak to kiedyś się robiło, zabierało i budowało muzea, kradło nawet. A teraz jest trochę inaczej i ludzie lubią zobaczyć, co gdzie powstało i docenić tych, którzy o to zadbali. I oto mamy w powiecie golubsko-dobrzyńskim fantastycznych ludzi. To są po prostu nieprawdopodobni bohaterowie kultury współczesnych czasów, bo oni z troską pochylają się nad tymi cudami techniki, których już dawno byśmy nawet nie mogli zobaczyć, dotknąć, a już nie mówię odpalić, żeby to chodziło, bez tych osób. Oni są po prostu fachurami, nie mają żadnych pensji, nie biorą żadnych dotacji, po prostu robią to własnym sumptem. Jak robią? Tak robią, że jak byłem w Ciechanowcu, specjalnie pojechałem, gdzie jest wojewódzkie Muzeum Rolnictwa, w którym między innymi jest ta część techniczna. Wybudowana z Wschodniej Polski, potężna hala, obok zespołu etnograficznego, pałacowego itd., inwestycja też jest w miejscu *in situ*, no ale dobudowano nowy blok, zupełnie nową część, która jest poświęcona technice. I co tam zauważyłem? Depozyt RETRO-Traktora Golub-Dobrzyń. Bardzo wiele naszych eksponatów

jest tam, na Podlasiu. To znaczy, że muzea ubiegają się o te zbiory, które po prostu są unikatowe i to takie, nie w skali nawet naszego tam województwa, kraju, ale świata. Mają takie urządzenia, takie rzeczy, które były gdzieś pierwsze, pojawiły się w Stanach, i cudem gdzieś się tutaj pojawiły w Europie. Są to bezcenne zabytki. Jeżeli byśmy mieli teraz kupić takie traktory i wyremontować, to ręczę państwu, że nie wypłacilibyśmy się, tworząc takie muzeum. Musielibyśmy być bardzo bogaci. To jest po prostu nawet nie do odtworzenia, nie do odkupienia. W związku z tym mamy gotowe miejsce, należy jedynie zbudować ładny hangar, ładny obiekt, w którym będą one zlokalizowane. Nie gdzieś w Piwnicach, nie gdzieś w Mochelku, lecz właśnie tam u tych ludzi, gdzie oni o to dbali i całe życie spędzili, żeby takie zbiory mieć. Dlatego taka propozycja. Owszem, na pewno będzie to kosztować, ale RETRO-Traktor już te eksponaty ma. To są bezcenne zabytki, o które powinniśmy zadbać.

Proszę nie pytać jeszcze o strukturę organizacyjną. Na pewno z RETRO-Traktor musimy podpisać porozumienie, umowę. Mamy ewidencjonowane te wszystkie zbiory, są to dziesiątki czy nawet więcej tych eksponatów. Zanim dojdzie do ekspozycji, musimy tych mechaników, rolników, pasjonatów techniki rolnej włączyć do tego projektu. Zapytać, jak oni by widzieli zorganizowanie tej wystawy? Jaką rolę im przepisać, bo chcą dalej się rozwijać, to nie jest koniec. Mają szereg pomysłów, co chcą dalej robić. Więc sądzę, że jest to projekt ze wszech miar ciekawy, ważny i bardzo logiczny. Myślę, że trafia nam się niebywała okazja, abyśmy mogli im pomóc. Panów i panie z RETRO-Traktora mamy zawsze na naszych dożynkach. Pięknie to wszystko funkcjonuje, pokazy młócki i tak dalej. To jest naprawdę coś wspaniałego. Więc myślę, że jak chcemy właśnie promować, panie radny, naszą żywność kujawsko-pomorską, żeby nasi mieszkańcy miast kupowali nasze, a nie z Ameryki Południowej, to pokażmy, że to jest właśnie nasze. Jak to powstało, jaka jest historia, i że to jest kulturotwórcza historia. Agrokultura to jest początek wszelkiej kultury, dlatego mam nadzieję, że przekonam pana, panie radny, bo zadał mi pan to pytanie. Dlaczego ma pan podnieść rękę na tak”.

Radny **Józef Łyczak** powiedział: „Pani przewodnicząca, panie marszałku, państwo radni. Ja dodam do wypowiedzi albo tej wyliczanki, którą nam zrobił pan marszałek Kurzawa, że jeszcze zapomniał przytoczyć słowa komisarza Wojciechowskiego. Ja się z tym wszystkim zgadzam, to jest prawda, że to było wypowiedziane, ale skutecznie zablokowane, i nic nie zostało podpisane. A podpisane to zło, które doprowadzi do zniszczenia bardzo szybko polskiego rolnictwa, zostało podpisane dwa lata po przejściu władzy przez nową ekipę.

Wracając do uchwały. Uważam, że w tej arcytrudnej sytuacji, w jakiej jest polskie rolnictwo, dobrze by było, żebyśmy każdy grosz, jaki można wygospodarować w Urzędzie Marszałkowskim, kierowali na pomoc do rolników. Bo w tej chwili rolnicy, wszyscy wiemy, nie mają praktycznie żadnej pomocy ani z Unii, ani od naszego rządu. Wszystko jest na etapie obiecywania. Obiecywania, będziemy rozmawiali, będziemy składali wnioski, będziemy prosili,

ale wszystko jest *będziemy*. Teraz oprócz tych czynników niszczących, czyli Zielony Ład, MERCOSUR, wolny handel z Ukrainą dochodzi odwieczny największy wróg rolnictwa, czyli straszna susza. My tu w Urzędzie Marszałkowskim próbowaliśmy ratować, łapać tą wodę poprzez retencję. Nie do końca to wychodzi. W ubiegłym roku nawet nie były wykorzystane środki na ten cel, a trzeba to robić. Bo jeżeli nie zapobiegniemy tej tragedii, nie przeciwstawimy się tym, którzy dążą świadomie do tego, żeby zniszczyć polskie rolnictwo, wprowadzając MERCOSUR, Zielony Ład, handel z Ukrainą, to za kilka lat możemy stracić bezpieczeństwo żywnościowe i nie pomogą nam żadne zbrojenia. Bo armia, znakomita, najlepsza, może żyć bez jedzenia dwa tygodnie. Dlatego apeluję o to, panie marszałku, do zarządu – zróbmy wszystko, żeby ratować polskie rolnictwo”.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przypomniała, że rozpatrywany jest punkt na temat wyrażenia zgody o kupno nieruchomości położonej w Golubiu-Dobrzyniu przy ulicy PTTK.

Przewodniczący Klubu Radnych KO **Robert Malinowski** powiedział: „Pani przewodnicząca, szanowni państwo radni. Oczywiście Stowarzyszenie RETRO-Traktor, które funkcjonuje w Golubiu-Dobrzyniu od wielu, wielu lat, od dłuższego czasu stara się o utworzenie takiego punktu, żeby móc demonstrować to, co zrobili. Dwukrotnie byłem w Golubiu-Dobrzyniu w tym roku. Mają w tej chwili około 50 gotowych obiektów do pokazania. Oni to chcą, tak jak pan marszałek powiedział, w tym miejscu, gdzie na jednym trakcie w pobliżu będzie i zamek i będzie czy to filia, czy muzeum. Mało tego na 2-3 działkach w obrębie Golubia-Dobrzynia drugie 50 obiektów stoi w krzakach do zrobienia, do wykonania. Są to ciągniki, samochody, maszyny rolnicze i urządzenia, jakie były w okresie międzywojennym czy powojennym używane w rolnictwie. Coś niesamowitego. Pasjonaci i ich ciągniki, ich urządzenia są eksponowane, tak jak pan marszałek wspominał w Ciechanowie, ale i na naszych wszystkich dożynkach. To jest właśnie RETRO-Traktor. To są pasjonaci – trzy rodziny, ale tylko jedna albo dwie ma drugie pokolenie, co się tym samym interesuje i będzie miało szansę odbudować te wszystkie urządzenia. Dlaczego stoją one w krzakach? Oni nie mają miejsca już na ich eksponowanie. Tam jest tak nabite w tych pomieszczeniach, które mają, że trudno przejść. Powstanie takiej filii zdecydowanie uatrakcyjni ten rejon i to jest coś wspaniałego dla dzisiejszych rolników. To jest doskonały pomysł kupno tej działki w tym miejscu i na ten cel”.

Radny **Jarosław Wenderlich** powiedział: „Panie marszałku, akurat Mochełek ma bardzo bogate tradycje rolnicze, historyczne, bo tam była stacja badawcza Akademii Techniczno-Rolniczej. Ale jest też Karolewo, gdzie jest przecież szkoła rolnicza z bardzo bogatymi tradycjami i także z izbą pamięci. Jest Samostrzel, gdzie oprócz pałacu jest szkoła rolnicza, także z bardzo bogatymi tradycjami. Była wizytacja w powiecie bydgoskim i się okazało, że jakoś państwo nie proponujecie filii tam ani na Kujawach.

Kolejna sprawa, nie dostałem odpowiedzi, dlaczego to zadanie ma realizować spółka. Czy to prawda? Może jeżeli nie, to niech pan marszałek zaprzeczy temu faktowi.

Trzecia sprawa. Komisja Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej i Poszanowania Energii miała otrzymać materiały w zakresie wniosku, który został złożony o podwyższenie kapitału. Przewodniczący komisji Michał Czepek też taki wniosek do pana skarbnika skierował. Ja do dzisiaj tych materiałów nie widziałem. Rozmawiałem z koleżankami, kolegami radnymi, także takich materiałów nie widzieli. Proszę o udostępnienie tych materiałów”.

Radny **Tadeusz Pogoda** powiedział: „Kolega radny Marek Gralik na koniec zadał pytanie, w jaki sposób przekonacie mnie, żebym zagłosował. A powiedział, *jest to troszeczkę nierozsądne*. To znaczy, że więcej atutów jest za niż przeciw i dlatego myślę, że zmieni swoją decyzję”.

Radny **Marek Witkowski** powiedział: „Przysłuchuję się z uwagą tej dyskusji i rzeczywiście znajduję pewne przesłanki racjonalne, aby to dziedzictwo, które mamy, zachować. Przy czym mam w świadomości to, że te zbiory, które świadczą o pewnej historycznej roli różnych urządzeń w pszczelarstwie jest bardzo rozproszone. Ja znam i inne zbiory, bardzo bogate. Dwa tygodnie temu byłem na Kaszubach, nie nasze województwo, ale państwo Kopiszkwie pokazali bardzo bogate zbiory różnych urządzeń, maszyn wykorzystywanych w rolnictwie. Również z mojego terenu pewnemu panu, który miał ogromne zbiory w zakresie pszczelarstwa, zbiory uległy jakby rozproszeniu. Więc oczekiwałbym nie tylko kierowania się pewnym impulsem, żeby zachować coś, co wzbudziło u naszych kolegów radnych, u pana marszałka zainteresowanie, ale również pewną koncepcją dla całego województwa. Chcemy to rozproszenie zachować, sfinansować, ale na pewno nie wyrażę zgody, aby za metr kwadratowy działki zapłacić 300 zł”.

Przewodniczący Klubu Radnych PiS **Marek Gralik** ad vocem powiedział: „Szanowni państwo, gdyby to było rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie realizacji pasji – bo tu tyle było mówione – misji osób, ale to jest w sprawie wyrażenia zgody na zakup nieruchomości. To po pierwsze. Po drugie, jeżeli to jest taka świetna rzecz i przypuszczam, że tak jest, to dlaczego Starostwo Golubsko-Dobrzyńskie nie realizuje podobnego przedsięwzięcia przy wsparciu województwa? W jakim zakresie? Można rozmawiać, prawda. Poza tym, to o czym mówił pan Marek Witkowski, ja do tego chciałem też nawiązać, tylko pan Marek mnie jakby uprzedził. Gdybyśmy mieli iść takim tropem myślenia, to panie marszałku byśmy mogli wskazać dużą liczbę różnych pasjonatów, którzy mają różne urządzenia, samochody, motory i tak dalej, a my będziemy, jako województwo, teraz wspomagać rozwój tych pasji. Czy ci ludzie, skoro mają pasję i państwo to podkreślają, ta pasja osłabnie, zginie, kiedy to zadanie nie będzie realizowane? No nie. Pewnie, że w ten sposób ułatwiłoby im się pracę, ale pasja właśnie na tym polega, że ja pracuję, nie patrząc na koszty.

Kolejna kwestia, o której chciałem powiedzieć, to taka, czy my, po przyjęciu tej ewentualnie uchwały, kupujemy nieruchomość, czyli to około 8 tys. metrów, czy kupujemy również te maszyny, ten sprzęt, o którym była mowa? Czyją własnością będą te traktory, jak rozumiem, te maszyny rolnicze, czy one będą własnością województwa, naszego samorządu, czy pozostaną wciąż własnością, nie wiem, tych pasjonatów, czy też starostwa, a my tylko zbudujemy miejsce, w którym te eksponaty by mogły być prezentowane? To są wciąż pytania, na które nie znajduję odpowiedzi i proszę pana marszałka, żeby rozwiął te kolejne moje wątpliwości”.

Marszałek **Piotr Całbecki** powiedział: „Pierwsza kwestia to, dlaczego Golub-Dobrzyń, a nie inne lokalizacje, gdzie są szkoły rolnicze. Wszystkie szkoły rolnicze, szanowni państwo, otrzymały od nas ogromne dofinansowanie na ich modernizację, rozbudowę, doposażenie warsztatów i tak dalej. Również te wymieniane przez państwa, proszę to sprawdzić, to są dziesiątki milionów złotych.

Po drugie, jeśli chodzi o kwestię powiatu golubsko-dobrzyńskiego. Szanowni państwo, przed chwilą wszyscy podnosiliście rękę za, i słusznie, pomocą gminom, aby pomóc im zbudować małą infrastrukturę sportową. 75 takich wniosków było teraz przegłosowanych. Nie pytaliście o to, czy im się należą te pieniądze. A dlaczego mamy jakąś małą infrastrukturę w małej gminie, gdzieś w jakiejś wiosce, budować czy w większym mieście? Szanowni państwo, więc pomagamy powiatowi, który jest w nienajlepszej kondycji. To jest pomoc, która polega na tym, że jest to inwestycja w nieruchomość, która będzie nowa, jak wybudują sobie bazę, my stworzymy coś dodatkowego w tym jeszcze miejscu, zagospodarujemy piękną przestrzeń. Prawo o muzealnictwie o tym mówi. Jeżeli coś jest zabytkiem, jest muzeum, ma kartę, podlega jurysdykcji ministra kultury, są na to ustawy, przepisy.

Dlaczego nasza spółka? Dlatego, że czego się dotknie, to obraca w złoto. Powierzyliśmy, nie majątek włączyliśmy, do spółki Regionalnego Ośrodka Zrównoważonego Rozwoju, tak jak w Ciechocinku baseny. Myśmy musieli zapłacić za to po pierwsze podatek VAT, a poza tym chodzi o to, żeby powierzyć, a nie przekazywać. Nie ma dzisiaj takiej potrzeby. Chodzi o zagospodarowanie, o utrzymanie w odpowiednim porządku, przygotowanie procesu inwestycyjnego i potem będziemy decydować ostatecznie o kształcie organizacyjnym, jak zbudować muzeum. Być może wykorzystamy już istniejące instytucje. Mamy Muzeum Etnograficzne w Toruniu, które mogłoby się podjąć takiego zadania. Mamy inne jednostki, nie trzeba ich tworzyć. Mamy świetnych fachowców w tym zakresie i tak dalej. Za to ten dział techniczny na pewno, to jest moje zdanie, oczywiście może być różna decyzja, ale wydaje się, że musi być utrzymany w oparciu o potencjał ludzki i wiedzę tych koneserów, którzy naprawdę mają ją przeogromną. Bez nich takie miejsce nie ma najmniejszego sensu. Potem się nauczymy, jako organ już prowadzący muzeum, ale dzisiaj mamy partnerów wyśmienitych, którzy potrafią i mam nadzieję przekażą nam tę wiedzę. Zresztą mamy wstępne listy intencyjne

w tej sprawie zawarte, ale to nie jest zobowiązujące. Będziemy pracować nad tym projektem i myślę, że państwo przekonają się, ci którzy nie wierzą w ten projekt, że jest to bardzo dobra inwestycja w przyszłość”.

Radny **Michał Czepek** powiedział: „Szanowni państwo, żeby już podsumować tę naszą dyskusję. Nowoczesne muzealnictwo dzisiaj w XXI wieku często opiera się na tym, że dla jednego dzieła buduje się budynki, żeby to dzieło pokazać światu. A po drugie w ustawie o muzeach funkcjonuje coś takiego jak depozyty muzealne, czyli obiekty zabytkowe, które są przekazywane w depozyt przez fundacje, przez fundacje rodzinne, stowarzyszenia czy przez osoby fizyczne albo inne instytucje. I powiem państwu już na samo zakończenie. Grudziądz słynie kawalerią i mamy przepiękną wystawę poświęconą kawalerii, która w II RP w Grudziądzu miała swoje centrum wyszkolenia kawalerii. Większość eksponatów, które tam mamy, to jest depozyt Fundacji na Rzecz Tradycji Jazdy Polskiej, a fundacja ta pozyskała te wspaniałe eksponaty od darczyńców, czyli byłych absolwentów centrum wyszkolenia kawalerii”.

Więcej pytań ani uwag nie zgłoszono. Dyskusja nad projektem uchwały została zamknięta.

Przystąpiono do głosowania uchwały w sprawie wyrażenia zgody na kupno nieruchomości położonej w Golubiu-Dobrzyniu przy ulicy PTTK. Wynik głosowania: 15 głosów za, 5 przeciw, 6 wstrzymujących. Sejmik podjął uchwałę.

Następnie przystąpiono do rozpatrzenia i podjęcia uchwał, do których radni nie zgłosili pytań ani uwag:

- zmieniającej uchwałę w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego w zakresie naboru wniosków złożonych do 15 grudnia 2025 roku – projekt zarządu województwa – druk nr 21/26 (zał. nr 22); Komisja Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Komisja Budżetu i Finansów pozytywnie zaopiniowały projekt uchwały; wynik głosowania: 26 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik podjął ww. uchwałę;

- w sprawie przyjęcia projektu uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie Krajeńskiego Parku Krajobrazowego – projekt zarządu województwa – druk nr 22/26 (zał. nr 23); Komisja Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej i Poszanowania Energii pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały; wynik głosowania: 26 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik podjął ww. uchwałę;

- w sprawie powierzenia zarządzania odcinkiem wojewódzkiej drogi publicznej na czas realizacji inwestycji – projekt zarządu województwa – druk nr 18/26 (zał. nr 24); Komisja Polityki Regionalnej, Rozwoju Województwa i Infrastruktury pozytywnie zaopiniowała projekt

uchwały; wynik głosowania: 26 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik podjął ww. uchwałę;

- w sprawie powierzenia zarządzania odcinkiem wojewódzkiej drogi publicznej na czas realizacji inwestycji – projekt zarządu województwa – druk nr 23/26 (zał. nr 25); Komisja Polityki Regionalnej, Rozwoju Województwa i Infrastruktury pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały; wynik głosowania: 26 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik podjął ww. uchwałę;

- w sprawie powierzenia zarządzania odcinkiem wojewódzkiej drogi publicznej na czas realizacji inwestycji – projekt zarządu województwa – druk nr 24/26 (zał. nr 26); Komisja Polityki Regionalnej, Rozwoju Województwa i Infrastruktury pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały; wynik głosowania: 26 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik podjął ww. uchwałę;

- w sprawie powierzenia zarządzania odcinkiem wojewódzkiej drogi publicznej na czas realizacji inwestycji – projekt zarządu województwa – druk nr 29/26 (zał. nr 27); Komisja Polityki Regionalnej, Rozwoju Województwa i Infrastruktury pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały; wynik głosowania: 26 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik podjął ww. uchwałę;

- w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu obszarów przyspieszonego rozwoju instalacji odnawialnego źródła energii dla energii promieniowania słonecznego – projekt zarządu województwa – druk nr 27/26 (zał. nr 28); Komisja Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej i Poszanowania Energii oraz Komisja Polityki Regionalnej, Rozwoju Województwa i Infrastruktury pozytywnie zaopiniowały projekt uchwały; wynik głosowania: 15 głosów za, 0 przeciw, 11 wstrzymujących; sejmik podjął ww. uchwałę.

Z kolei przystąpiono do rozpatrzenia i podjęcia uchwały w sprawie nadania Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego (Stefanowi Pastuszewskiemu) – projekt doraźnej Komisji Wyróżnień Honorowych – druk nr 2/26 (zał. nr 29).

Radny **Jarosław Wenderlich** powiedział: „Chciałbym podziękować pani przewodniczącej, Komisji Wyróżnień Honorowych: panu przewodniczącemu komisji Jackowi Gajewskiemu, radnej Annie Maćkowskiej i radnemu Pawłowi Zgórzyńskiemu a także koleżankom i kolegom z Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwości za tak ekspresowe procedowanie projektu uchwały. Apeluję także o jej poparcie. Dr Stefan Pastuszewski to człowiek instytucja, a kiedyś można byłoby powiedzieć człowiek renesansu, filolog, inżynier, pedagog, historyk, naukowiec, dziennikarz, pisarz, poeta, polityk, samorządowiec, społecznik, animator kultury, opozycjonista. Wniosek, który został złożony do pani przewodniczącej ma także oparcie we wniosku, który złożyłem w 2024 roku do Przewodniczącej Rady Miasta Bydgoszczy o nadanie doktorowi Stefanowi Pastuszewskiemu tytułu Honorowego Obywatela

Miasta Bydgoszczy. Uzyskał on poparcie szeregu organizacji, stowarzyszeń. Wniosek ten czeka w poczekalni, rozumiem, ale mam nadzieję, że gdy Wysoki Sejmik zgodzi się przyznać także panu doktorowi Stefanowi Pastuszewskiemu niniejsze wyróżnienie, szybciej zostanie rozpatrzony i także się przyczyni do tego, mając na uwadze zasługi doktora Pastuszewskiego”.

Więcej pytań ani uwag nie zgłoszono.

Przystąpiono do głosowania uchwały w sprawie nadania Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Wynik głosowania: 26 głosów za, 1 przeciw, 0 wstrzymujących. Sejmik podjął uchwałę.

Z kolei przystąpiono do rozpatrzenia podjęcia uchwały w sprawie nadania Medalu Honorowego za Zasługi dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego (Polskiemu Towarzystwu Turystyczno-Krajoznawczemu Oddział Nadgoplański w Kruszwicy) – projekt doraźnej Komisji Wyróżnień Honorowych – druk 3/26 (zał. nr 30).

Pytań ani uwag nie zgłoszono.

Przystąpiono do głosowania uchwały w sprawie nadania Medalu Honorowego za Zasługi dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Wynik głosowania: 27 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących. Sejmik podjął uchwałę.

Kolejny punkt porządku obrad przewidywał informację o zgłoszonych interpelacjach i zapytaniach (zał. nr 31).

Pytań ani uwag do przedłożonej informacji nie zgłoszono. Sejmik informację rozpatrzył.

Z kolei przystąpiono do realizacji punktu dotyczącego interpelacji i zapytań radnych. Przewodnicząca sejmiku przypomniała, że interpelacje i zapytania po wypowiedzi należy złożyć w formie pisemnej.

Głos zabrał radny **Sławomir Kopyść**. Powiedział: „Szanowna pani przewodnicząca, wysoki sejmiku. Od kilku lat samorząd województwa aktywnie wspiera działalność Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratowniczego w regionie poprzez coroczne dotacje na patrole miejsc szczególnie niebezpiecznych, na wyposażenie, na działania profilaktyczne, a także na możliwości aplikowania o rozbudowę i modernizację infrastruktury tych jednostek. Za chwilę kończy się tegoroczna edycja tego programu. Przeznaczaliśmy jako samorząd na to kwotę ponad 6 mln zł. Jednakże z informacji, które uzyskuję, nie wszystkie Wodne Ochotnicze Pogotowia Ratunkowe były w stanie spełnić wymagania formalne, żeby te dokumenty złożyć w tym terminie. Zwracam się do pana marszałka o rozważenie możliwości takiego zadysponowania środkami, aby także i w przyszłym roku te jednostki mogły ubiegać się o środki na ten cel. W dobie, kiedy tak naprawdę myślimy o bezpieczeństwie ludności, o tym, że mogą zdarzyć się działania w sytuacjach nieprzewidywalnych, zwłaszcza w regionie Włocławka, taka inwestycja byłaby szczególnie ważna. Zwracam się z prośbą o rozważenie tej możliwości”.

Marszałek **Piotr Całbecki** odpowiedział: „Bardzo chętnie powtórzymy konkurs, oby tylko byli gotowi, bo to są projekty infrastrukturalne, budowlane, remonty itd. Bardzo nam zależało, żeby te bazy doprowadzić do porządku, ale nie tylko. Też to są często pozwolenia wodnoprawne, bo to są Wody Polskie. Gdyby były nasze Wody Polskie, w sensie samorządowym, to moglibyśmy przyspieszyć procedurę. Spróbujemy powtórzyć ten konkurs, ale musimy wejść w relację bezpośrednio z beneficjentami. Tutaj pani marszałek podpowiada, że w Kruszyńcu też źle złożyli ten wniosek, więc właściwie zero mamy na razie wnioskodawców”.

W kolejnym punkcie porządku obrad: wolne głosy i wnioski, jako pierwsza głos zabrała przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska**. Powiedziała: „8 czerwca o godz. 11 w Teatrze Impresaryjnym imienia Włodzimierza Gniazdowskiego we Włocławku odbędzie się uroczysta sesja sejmiku z okazji Święta Województwa, na którą bardzo serdecznie zapraszam. Msza święta w intencji mieszkańców województwa odbędzie się w niedzielę 7 czerwca w Kruszyńcu o godz. 12. Zwracam państwa uwagę, oczywiście otrzymacie również stosowne maile w tej sprawie, żeby mieć dokument na to, ale tym razem będą to dwa dni, msza święta jednego dnia i drugiego dnia, sama uroczysta sesja.

Dyrektor Biura Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej zwrócił się z prośbą do mnie o rozważenie zmiany terminu sesji sejmiku województwa kujawsko-pomorskiego, zaplanowanej na 22 czerwca z uwagi na odbywające się w tym samym dniu obrady Zgromadzenia Ogólnego Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej. Ponieważ zwrócił się do mnie z prośbą o rozważenie, rozważyłam i zaproponowałam nierozważnie termin 29 czerwca. Pozostaje już poza jurysdykcją szkolną, państwo wybaczą, nie żyje rokiem szkolnym, w związku z tym nie przewidziałam tego, że jest to pierwszy dzień wakacji. Głosy radnych, rozmowa z panem marszałkiem i z panem skarbnikiem skłoniły mnie do zaproponowania innego terminu, który oczywiście stosownie w mailu wyślemy. Tutaj skłaniam się ku 19 czerwca, to jest piątek. Będzie to w ramach roku szkolnego i myślę, że quorum będzie łatwiej nam osiągnąć. Chciałabym przeprosić za to zamieszanie, wolałabym nie zmieniać terminu sesji i niech mi państwo wierzą, że będę starała się trzymać przyjętego harmonogramu, ale tutaj wyjątkowa taka sytuacja się zdarzyła. Trzy województwa też zmieniły termin swojej sesji, więc mam nadzieję, że obrady Zgromadzenia Ogólnego Związku Województw będą ciekawe i zasadne”.

Marszałek **Piotr Całbecki** powiedział: „Szanowni państwo, ten tydzień, następne dni, właściwie do końca czerwca obfitują w bardzo wiele wydarzeń, uroczystości, spotkań, do których uczestnictwa zachęcam. Może w pierwszej kolejności do tego, co będzie miało miejsce w poniedziałek 1 czerwca, to istnieje maraton. Po pierwsze uroczyste wręczenie z panią przewodniczącą stypendiów naszym uczniom w Auli UMK, z udziałem naszej laureatki tegorocznej nagrody Mikołaja Kopernika Fides et Ratio Marty Cartabi. Potem nowa rzecz -

Colloquium Charitativum Novum, to jest wznowienie tego dialogu, który też będzie wprowadzeniem do wręczenia nagrody, a ta dysputa odbędzie się w Ratuszu Staromiejskim o godz. 11:00, potrwa do godz. 15:00, a potem już sama uroczystość w Pałacu Dąbskich. Tam wręczymy pani profesor nagrodę, trzecią nagrodę. Serdecznie wszystkich zapraszam do uczestnictwa i potwierdzenia udziału, ponieważ mamy bardzo ograniczoną liczbę miejsc i chcielibyśmy, aby wszyscy, którzy z państwa zadeklarują udział, czuli się komfortowo, jako radni. Poza tym cykl wydarzeń związanych ze świętem województwa. W niedzielę na lotnisku w Kruszyńcu będziemy mieli mszę świętą z księdzem biskupem, a potem w poniedziałek już nasza sesja uroczysta we Włocławku”.

Więcej wniosków nie zgłoszono.

Porządek obrad został wyczerpany.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** podziękowała wszystkim za obecność i zamknęła obrady XXV sesji Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego VII kadencji.

Do protokołu dołączono:

- wydruki głosowań

Do protokołu dołączono:

- wydruki głosowań

Protokół sporządziły:

Anna Sobierajska (pkt 5, 7-28)

Paulina Wójcik-Popielarczyk (pkt 1-4,6)